

המדרשה הארצית

ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית שפ"ו

מחוז ירושלים

תכנית הלימודים לשנה"ל תשע"ח

פסיכולוגית מחוזית: אורית כהן

רכזת פיתוח מקצועי ומדרשה: מילכה הדר

למנהלים ולפסיכולוגים במחוז ירושלים שלום

אנחנו שמחות להגיש לכם את תכנית הלימודים במדרשה לשנת תשע"ח. מוצעת לכם תכנית עשירה ומגוונת, המיועדת לפסיכולוגים בכל שלבי ההתמחות, למומחים ולמדריכים. השנה, יותר מתמיד השקענו במגוון עצום של קורסי בחירה, כך שתוכלו לבחור מתוך קורסים שונים העוסקים בטיפול, לדוגמא, כאלה המכוונים לאוכלוסיות ולקבוצות גיל שונות, לצד כאלה המלמדים תאוריות וגישות.

תשומת לב מיוחדת הוקדשה לתחום המערכתי, מתוך הבנה שבתחום זה נדרשים כעת, ביתר שאת, העמקה תאורטית וחיבור של העשייה בשדה למושגים מדויקים ובהירים. בין הקורסים המוצעים העוסקים בעבודה מערכתית תוכלו למצוא כאלה המבוססים על גישות של אימון אישי, של חקר מוקיר ושל גישה שיתופית- מרחב זה מזמין כל אחד מכם למצוא את הקורס ואת הגישה שמדברת לליבה או לליבו ועשויה להיות מעשית עבורו/ה.

מקומם של ההורים, אף הוא לא נפקד מהתוכנית ולצד הקורסים הוותיקים והמוכרים הוספו השנה קורס ב"סמכות הורית חדשה", על פי גישתו של פרופ' חיים עומר. הקורס "פסיכולוג ברשת" יעסוק גם הוא, בין השאר בשאלת ההתמודדות של הורים עם הקדמה, הטכנולוגיה ועולם הרשתות החברתיות, לצד עיסוק במקומו של הפסיכולוג החינוכי בחברה והתמודדות עם עולם זה.

אנחנו רואות חשיבות רבה בהשתתפותם של מדריכים ובכירים בשפ"חים בלימודים במדרשה, מעבר לעובדה שלמידה והתעדכנות מקצועית היא חלק ממשמעות היותנו פסיכולוגים חינוכיים, אנו מאמינות כי בכוחו של פסיכולוג בכיר לחזור לשפ"ח שלו עם ידע ומיומנות חדשים ולעורר תהליכים מקצועיים מתקדמים בשדה, באופן שיעניק לה או לו מטרות מקצועיות חדשות ויפריה את הפסיכולוגים הצעירים בסביבת העבודה שלו.

במיוחד חשוב לנו להפנות את תשומת לבכם, המדריכים, לקורסים המתקדמים בדיאגנוסטיקה ובעבודה מערכתית. מוצעת לכם בקורסים אלה התעדכנות מקצועית מקיפה ויישומית, אותה אנחנו מקווים ללוות לאורך השנה בקבוצות הדרכה, אליהם תוכלו להביא התייעצויות מהשטח בזמן אמת.

כאן המקום להזכיר גם כי אנו רואות בהדרכה ובלמידה כמתקיימות על פני רצף של פיתוח מקצועי בחייו של הפסיכולוג. בשל כך אנו פועלות במסגרת של צוות פיתוח מקצועי, בו חברות החתומות מטה, ביחד עם תמי לי, שהיא נציגת המחוז בפורום ההכשרה וההדרכה הארצי ומלווה את תהליכי ההדרכה בשפ"ח ירושלים, כסגנית המנהלת. אנו מאמינות כי למידה ללא יישום אינה משמעותית ואינה מתקיימת לאורך זמן ולחילופין עבודת שדה שאינה מעוגנת בתאוריה, אינה עומדת בסטנדרטים המקצועיים של הפסיכולוגיה החינוכית ואיכותה נפגמת.

את תוכנית המדרשה בנינו מתוך הקשבה לצרכים העולים מהשטח, בעקבות איסוף מידע אינטנסיבי שנערך באמצעות שאלוני הערכה של הקורסים הקיימים, שאלונים לגבי צרכים ורצונות, ראיונות עם מנהלים וצוותים בשפ"חים ועוד. אנחנו מקוות שהלמידה תהיה רלוונטית עבור כל אחת ואחד מכם ומזמינות המשך משוב, הצעות ורעיונות. באיחולי למידה מעניינת ומהנה,

מילכה הדר
רכזת פיתוח מקצועי

אורית כהן
פסיכולוגית מחוזית

♥ שימו לב, שבתחילת החוברת ישנה

✓ טבלה מרוכזת של הקורסים המרוכזים בספטמבר ואוקטובר, להקלת ההתמצאות.

תאריך אחרון להרשמה: הטופס החתום ע"י מנהל/ת השפ"ח והתשלום צריכים להגיע עד

ליום 31.7.2017 .

פסיכולוגים הנקלטים לעבודה בתחנות שפ"ח לאחר 1.8.2017 יוכלו להירשם עד 1.9.17 .
על בסיס מקום פנוי.

הרשמה לקורס במחוז אחר: ההרשמה לקורסים בכל שלוחות המדרשה תתאפשר על בסיס

מקום פנוי החל מ-1.8.2017

גמלאים ומדריכים חיצוניים בשפ"חים: יכולים להירשם אחרי 1.8.2017 על בסיס מקום פנוי

ולפי שיקולי דעת של הפסיכולוג המחוזי ורכז השלוחה של המדרשה.

התשלום: מתבצע בשני תשלומים: 150 ₪ דמי הרשמה + יתרת עלות הקורס.

ביטול הרשמה: עד שבועיים לפני מועד פתיחת הקורס, ניתן לקבל החזר תשלום בקיזוז 150

₪ דמי הרשמה. לאחר מועד זה, ביטול הרשמה לקורס יחויב בעלות מלאה של הקורס.

נהלי הרשמה: טופס ההרשמה, כרגיל, צריך להיות חתום ע"י מנהל השפ"ח, ואנו רואים זאת כחלק מאחריות המנהל לוודא, שהקורס אליו נרשם המשתלם מתאים לשלב הוותק וההתמקצעות שלו.

הטופס ישלח לגב' מתי חי באוניברסיטה **בצירוף התחייבות לתשלום.**

טופס הרשמה ללא התחייבות לתשלום אינו נחשב כהרשמה.

הרשמה לקורס ליקויי למידה ב' מותנית בסיום כל החובות לקורס ליקויי למידה א'.

שכר הלימוד השנה, לפי החלטת הוועד המנהל של המדרשה, הוא:

שכר לימוד בקורסי הפרקטיקום המורחב- הקורסים לטרומ מתמחים (56 ש)- הינו 865 ₪.

שכר הלימוד לקורסי ליקויי למידה א' וב' (44 ש) - 615

שכר לימוד לקורס חרום הינו – 565 ₪

שכר לימוד לקורסים של פיתוח מקצועי (40 ש)- הינו 765 ₪

שכר הלימוד לקורס הדרכה על הדרכה – 1065 ש.

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית הספר לחינוך
המחלקה להשתלמויות ולפיתוח מקצועי

טופס הרשמה – המדרשה לפסיכולוגיה חינוכית-מחוז ירושלים
לשנת הלימודים תשע"ח, 2017-2018

למסירה ידנית / לפקס: 02-5881191 / למייל : matic@savion.huji.ac.il

תאריך משלוח הטופס: _____

לכבוד: גב' מתי חי
המחלקה להשתלמויות ולפיתוח מקצועי, בית הספר לחינוך, באוניברסיטה העברית בירושלים
הר הצופים, ירושלים 90905.
פקס: 02-5881191 / טלפון: 02-5882036 / 02-5880128
matic@savion.huji.ac.il

שם הפסיכולוג: _____ מס' ת.ז: _____

כתובת למשלוח דואר _____

שפ"ח (אם עובד בשניים, נא לציין את זה שדרכו ההשתלמות (המשפט אינו ברור)): _____

טל"ב שפ"ח: _____ טל"ב נייד: _____ טל"ב בית: _____

דואר אלקטרוני (בכתב ברור): _____

ותק בעבודה כפסיכולוג: _____, מס' רישום בפנקס הפסיכולוגים: _____

מוסד לימודי ומגמת לימוד שסיימת תואר MA: _____

בוגר תכנית השלמה לפסיכולוגיה חינוכית: כן/לא מתאריך: _____

מעמד מקצועי: פרקטיקנט / מתמחה / מומחה / מדריך (נא להקיף בעיגול)

מחיר	ברצוני להירשם לקורס/ים הבאים:
ש"ח	1.
ש"ח	2.
ש"ח	3.
	במידה ולא יפתח/לא יהיה מקום בקורס-מבקש להירשם לקורס/ים הבאים <u>בעדיפות שנייה</u> :
ש"ח	סה"כ לתשלום:

הערות והמלצות מנהל התחנה לגבי המסלולים המבוקשים: _____

שם מנהל/ת השפ"ח: _____ חתימת מנהל/ת השפ"ח: _____

לנרשמים לקורס המשך- לקויות למידה ב', נא ציינו היכן ומתי למדתם קורס א':

• קורס לקויות למידה א': מוסד הלימודים: _____, תאריך סיום לימודים: _____, בידי אישור סיום כן/לא

למשלמים בכרטיס אשראי: אופן התשלום: בתשלום אחד ב-2 תשלומים שווים ב-3 תשלומים שווים

מס' הכרטיס

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

שם בעל הכרטיס: שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

ת.ז. של בעל הכרטיס: _____ מס' רכב (למבקשים חניה): _____

תוקף הכרטיס: _____ / _____, 3 ספרות אחרונות בגב הכרטיס: _____ סכום כולל: _____

לישמוש משרדי: פרטי מבצע הרישום: _____, תאריך קבלת הטופס: _____

ס כ ו ם: _____ תאריך: _____, שם וחתימת המקבל: _____

בשנה"ל תשע"ח מוצעים במחוז ירושלים הקורסים הבאים:

באוניברסיטה העברית, הר הצופים, בי"ס לחינוך

קורסי חובה:

1. עבודת הפסיכולוג במערכת, דורית בן גד, עדיה קרסנטי, יום ג' 12:15-15:00, 56 שעות, 865 ₪.
2. פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכופתולוגיה, מישל ליסס טופז יום ג' 12:15-15:00, 56 שעות, 865 ₪.
3. יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים, דפנה קציר גולדנבום יום ג' 15:15-18:00, 56 שעות, 865 ₪.
4. פסיכו-דיאגנוסטיקה, אתי דניאל-סימון, יום ג' 15:15-18:00, יום מרוכז ב- 28/10 בין השעות 9:00-15:45, 56 שעות, 865 ₪.
5. לקויי למידה שנה א', אתי דניאל סימון ועינת כהן, ראובנה שלהבת-קניאל – ימי ג' 12:15-14:00, יום מרוכז 19/12 שעות 8:30-12:15, 44 שעות, 615 ₪.
6. לקויי למידה שנה ב', הילה חיון – ב 6 ימים מרוכזים 44 שעות, בין השעות 9:00-15:00 בשני מועדים א. בספטמבר-אוקטובר 2017 16/10, 1/10, 28/9, 25/9, 17/9, 14/9 ב. ביולי 2018 2/7, 5/7, 8/7, 12/7, 16/7, 19/7, 615 ₪.

קורסי בחירה:

חירום:

1. מטראומה לחוסן, התמודדות עם מצבי לחץ וחירום - טליה הנמן. 2 ימים מרוכזים ב 24/9 וב 15/10 ועוד 11 מפגשים בימי ג' בין השעות 14:15-16:00, 40 שעות, 565 ₪.
2. "פסיכולוגיה דחופה" – התמודדות במצבי משבר: טראומה, פגיעות מיניות, אובדנות ואלימות – טליה הנמן, שפרה קלמנוביץ, מרים לכטנברג, מילכה הדר – 5 ימים מרוכזים ביולי 2018 בתאריכים: 4/7, 9/7, 10/7, 15/7, 18/7 בשעות 9:00-15:45, 40 שעות, 765 ₪.

מערכת:

3. קונסולטציה ואימון אישי במערכת החינוך – פלג דור חיים – 5 ימים מרוכזים ב- 3/9, 12/9, 26/9, 17/10, 19/10, בין השעות 09:00-15:45, 40 שעות, 765 ₪.
4. עבודה מערכתית בגישות שיתופיות - חקר מוקיר ועוד... – רחל פארן וישי שליף ב- 6 ימים מרוכזים בין השעות 9:00-14:30 בחופשת הסמסטר ב- 6/2, 20/2, 26/2 וביולי 2018 ב- 1/7, 3/7, 12/7, 40 שעות 765 ₪.
5. השילוב בין הוויה (being) ועשייה בעבודה מערכתית – הליל זרן ביומיים מרוכזים ב- 17/10, 19/10 ועוד 11 מפגשים בימי ג' בין השעות 14:15-16:00, 40 שעות, 765 ₪.
6. תהליכים קבוצתיים – חלי ברק שטיין ב- 5 ימים מרוכזים ב- 15/10, 16/10, 17/10, 22/10, 23/10 בין השעות 09:00-15:45, 40 שעות 765 ₪.

הורים:

7. התמודדות רב ממדית עם חוסר האונים ההורי - ד"ר אורית אלפי - 5 ימים מרוכזים: ב- 19/9, 24/9, 1/10, 15/10, 18/10 בין השעות 09:00-15:45, 40 שעות, 765 ₪.
8. "התקשרות" – טלי טריגר – 2 ימים מרוכזים בתחילת שנה ב- 10/9, 18/9 ועוד 3 ימים בפברואר-מרץ ב- 25/2, 8/3, 12/3 בין השעות 09:00-15:45, 40 שעות, 765 ₪.

9. הסמכות ההורית החדשה – גלית זיגמן - ב 5 ימים מרוכזים, ב - 5/9, 6/9, 13/9, 26/9, 27/9 בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות 765 ₪.

טיפול

10. פסיכולוגיה נרטיבית – רחל פארן וישי שליף – 5 ימים מרוכזים ב 3/9, 7/9, 10/9, 13/9, 18/9 בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות, 765 ₪.

11. טיפול בהפרעות חרדה בילדים ונוער, טיפול קצר מועד – אדר לביא, 5 ימים מרוכזים ב - 4/9, 7/9, 10/9, 18/9, 2/10 בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות, 765 ₪.

12. עבודה טיפולית עם מתבגרים – עדנה רשף ב 5 ימים מרוכזים ב - 3/9, 13/9, 17/9, 27/9, 18/10 בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות, 765 ₪.

13. טפול בשיטת CBT - ליאור כהן, בחמישה ימים מרוכזים ב- 6/9, 13/9, 19/9, 27/9, 18/10 בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות, 765 ₪.

14. טיפול בנפגעי פגיעה מינית – קורס דו שנתי שנה ב' לבוגרי שנה א' – רכזים- שיפרה קלמנוביץ', אריאל לייקח – 3 ימים מרוכזים ב- 4/9, 7/9, 11/9 בין השעות 09.00-15.45 ובימי ג' בשעות 12:15-14:00, 8 מפגשים, 40 שעות השנה, 765 ₪ לשנה זו.

שונות:

15. האם הפלפלים רק צהובים? - הגוונים השונים של הקשת האוטיסטית, היבטים באבחון וטיפול דר' נורית פלזנטל ברגר - 5 ימים מרוכזים 3 בספטמבר 6/9, 11/9, 13/9 ועוד יומיים בינואר 28/1, 31/1, בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות, 765 ₪.

16. הפסיכולוג החינוכי ברשת – שרון קייזר בימי ג' בין השעות 14:15-16:00, 40 שעות, 765 ₪.

לבכירים:

17. הדרכה על הדרכה – מרים פישר כספי – ב 5 ימים מרוכזים: ב - 13/9, 16/10, 18/12, 28/1, 11/2, בין השעות - 09.00-15.45, 40 שעות, 1065 ₪.

18. דיאגנוסטיקה במבט רגשי וקשבי למומחים – אתי ברנט, אבי שרוף וצביקה יערי ב 5 ימים מרוכזים ב 14/9, 17/9, 28/9, 1/10, 16/10, בין השעות 09.00-15.45, 40 שעות 765 ₪.

19. לחשוב את ביה"ס מחדש ולהבין אותו אחרת – למומחים ומדריכים - ענת קיידר ועל שטיינברג ב 5 ימים מרוכזים ב- 6/9, 19/9, 24/9, 27/9, 19/10 בין השעות 09.00-15.45 40 שעות 765 ₪.

תאריך פתיחת שנת הלימודים: 24/10/2017

תאריכי ההשתלמות הם: 24/10, 7/11, 21/11, 5/12, 19/12, 2/1, 16/1, 30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 10/4, 24/4, 8/5, 22/5, 5/6, 19/6.

תאריך נוסף (במידה ויבוטל שיעור) 3/7.

השתלמויות מרוכזות במדרשה שלוחת ירושלים תשע"ח

חודש ספטמבר

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי
3 נרטיבית קונסולטציה- פלג מתבגרים	4 פגיעות מיניות הפרעות חרדה	5 סמכות חדשה	6 מערכתי בכירים פלפלים צהובים CBT סמכות חדשה	7 הפרעות חרדה נרטיבית פגיעות מיניות
10 התקשרות נרטיבית הפרעות חרדה	11 פלפלים צהובים פגיעות מיניות	12 קונסולטציה- פלג	13 הדרכה על הדרכה פלפלים צהובים CBT מתבגרים סמכות חדשה נרטיבית	14 ל.ל.ב דיאגנוסטיקה- בכירים
17 דיאגנוסטיקה - בכירים ל.ל.ב מתבגרים	18 התקשרות נרטיבית הפרעות חרדה	19 CBT חוסר אונים הורי מערכתי בכירים	20	21 ראש השנה
24 מערכתי בכירים חוסר אונים הורי מטראומה לחוסן	25 ל.ל.ב	26 סמכות חדשה קונסולטציה- פלג	27 CBT מתבגרים סמכות חדשה מערכתי בכירים	28 ל.ל.ב דיאגנוסטיקה- בכירים דיאגנוסטיקה

חודש אוקטובר

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי
1 ל.ל. ב חוסר אונים הורי דיאגנוסטיקה- בכירים	2 הפרעות חרדה	3 השתלמות מחוזית	4 סוכות	5 סוכות
8 סוכות	9 סוכות	10 סוכות	11 סוכות	12 סוכות
15 מטראומה לחוסן הנחיית קבוצות חוסר אונים הורי	16 הנחיית קבוצות ל.ל. ב הדרכה על הדרכה דיאגנוסטיקה- בכירים	17 הנחיית קבוצות שילוב הוויה ועשיה קונסולטציה- פלג	18 CBT חוסר אונים הורי מתבגרים	19 מערכתי בכירים שילוב הוויה ועשיה קונסולטציה- פלג
22 הנחיית קבוצות	23 הנחיית קבוצות	24		

תוכן עניינים:**קורסי חובה**

שם הקורס	עמודים
1. עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית	10-12
2. פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכופתולוגיה	13-14
3. יסודות הטיפול בילדים ובבני נוער	15-17
4. פסיכו-דיאגנוסטיקה	18-19
5. לקויי למידה שנה א'	20-21
6. לקויי למידה שנה ב'	22-23

קורסי בחירה

תחום	שם הקורס	עמודים
חירום	1. מטראומה לחוסן, התמודדות במצבי לחץ וחירום	24-25
	2. פסיכולוגיה דחופה – התמודדות במצבי משבר: טראומה, פגיעות מיניות, אובדנות ואלימות.	26-27
מערכתי	3. קונסולטציה ואימון אישי במערכת החינוך	28-29
	4. עבודה מערכתית בגישות שיתופיות	30-31
	5. השילוב בין הוויה ועשייה בעבודה מערכתית	32-34
הורים	6. תהליכים קבוצתיים במערכת החינוך	35
	7. התמודדות רב מימדית עם חוסר האונים ההורי	36-37
	8. התקשרות	38-39
טיפול	9. הסמכות ההורית החדשה	40-43
	10. פסיכולוגיה נרטיבית	44
	11. טיפול בהפרעות חרדה בילדים ונוער	45
שונות	12. עבודה טיפולית עם מתבגרים	46-47
	13. טיפול בשיטת CBT	48
	14. טיפול בנפגעי תקיפה מינית – שנה ב'	49-50
לבכירים	15. האם הפלפלים רק צהובים? הגוונים השונים של הקשת האוטיסטית	51
	16. הפסיכולוג החינוכי ברשת	52-53
	17. הדרכה על הדרכה	45
	18. דיאגנוסטיקה במבט קשבי ורגשי	55
	19. לחשוב את ביה"ס מחדש	56

1. עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית: היבטים וחשיבה מערכתית-ארגונית

המנחה: דורית בן-גד – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים.
אם תפתח קבוצה שניה תנחה: עדיה קרסנטי - פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים.

מטרת הקורס: הקניית ידע מעשי ותיאורטי מקיפים המאפשרים לפסיכולוג החינוכי להכיר, להבין ולהתנסות בפרדיגמת החשיבה המערכתית-ארגונית. הלמידה בקורס תאפשר הרחבה והעמקה במושגי יסוד ומודלים תיאורטיים בתחום התנהגות הארגונים ותורת הארגונים, יחד עם התמקדות בארגון החינוכי ותהליכים מבניים וסביבתיים המייחדים את הארגון החינוכי משאר הארגונים בחברה, בהיבטים הפורמאליים והבלתי פורמאליים. הקורס מכוון להציג מושגים, תפיסות, תהליכים ודרכי פעולה, הקשורים בתפיסת עבודת הפסיכולוג החינוכי בשדה העבודה המערכתית-ארגונית. השאיפה היא לפתח ולהעשיר בקרב המשתתפים את ההבנה ויכולת הפעולה בקונטקסט המערכתי, תוך זיקה לתיאוריות רלוונטיות.

אופן הלמידה: גישות ומודלים מרכזיים יוצגו ללומדים באמצעות שילוב של קריאה, הרצאות פרונטאליות, דיונים ותרגילים. במהלך הקורס יידרש יישום הנלמד באמצעות התנסות ותרגול הנלמד בשטח. במסגרת הקורס יידונו גם שאלות עקרוניות הנוגעות לקשר שבין תיאוריה למעשה, וכן לגיבוש זהות פרופסיונאלית בזיקה לתפיסת תפקיד הפסיכולוג החינוכי בהיבט המערכתי-ארגוני.

הקורס **מחייב** התנסות סדירה לאורך השנה בנושאים הנלמדים בקורס. כמו כן יידונו וינתחו במהלך הקורס התערבויות ואירועים ארגוניים-מערכתיים ויתקיימו התנסויות מודרכות במסגרת מפגשי השיעור, במשולב עם פרקי הלימוד הרלוונטיים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית. בעיקר אלו שהופנו לקורס על ידי הועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית, משרד הבריאות.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה (ניתן להיעדר עד 20% במקרים מוצדקים, עם אישורים), קריאה, כתיבת תרגילים, הגשת עבודה מסכמת.

היקף הקורס, מועד ומיקום:

56 שעות אקדמיות אחת לשבועיים בימי ג' החל מה-24/10/2017 בין השעות 12:15-15:00, באוניברסיטה העברית בהר הצופים בב"ס לחינוך.

שכר לימוד: 865 ₪

סילבוס:

מס' יחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות של מנחה-לומדים	מפגש ראשון

	בשיעור זה תינתן הקדמה על הקורס ומטרותיו: יסקרו התכנים והמטלות ויומחש מהותו של תהליך "מערכת-ארגוני" תוך התייחסות לחוויה אישית בתוך המערכת החינוכית (אני כתלמיד/ אני כפסיכולוג – החיבור בין האישי למקצועי-עמדות, תחושות והתערבות).	
4	+מהי חשיבה ועמדה מערכתית? התבוננות על המשמעות המערכתית של אירועים פרטניים וקבוצתיים שמתרחשים במערכת. מודלים ארגוניים והתבוננות בהשפעות הגומלין בין המערכות השונות בהן נמצא הפרט (פסיכולוג-ילד). תוך התייחסות לתפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי. הסתכלות אקולוגית (יחסי גומלין בין ילד, הורים, משפחה, צוותי חינוך, מדיניות קהילה, תרבות). יסודות היסטוריים, תיאורטיים והתפתחותיים של ארגונים. גישת המערכות הפתוחות, תכונות של מערכות פתוחות, אלמנטים של מערכת חברתית. התרומה של הפסיכואנליזה להבנת תהליכים חברתיים, מערכתיים וארגוניים.	מערכת וארגון ומה שביניהם
4	המבנה הפורמלי של ביה"ס, מטרות הארגון, גישת ביה"ס בעל החיבורים הרופפים, אקלים, תרבות אירגונית, חזון, הקונפליקט הבירוקרטי פרופסיונלי, תפיסת תפקיד המנהל, ותפיסת תפקיד של בעלי תפקידים נוספים במערכת החינוכית. (יועצים, מחנכים, מורים, סיעות מורות שילוב, ועוד). התבוננות על הלמידה כתהליך התפתחותי המתרחש בהקשר רגשי- חברתי- מערכתי והיכרות עם מושגי יסוד בפסיכופדגוגיה ובמוטיבציה ללמידה. סביבת בית הספר, תורת הניהול העצמי של בית הספר. מנהיגות והשפעה בארגונים. תהליכים קבוצתיים	ייחודה של המערכת החינוכית כארגון
3	היכרות עם מאפיינים ייחודיים של גן הילדים-גננת כמנהלת הגן, בעלי תפקידים אחרים בפנים ובחוץ, התייחסות לצרכים ההתפתחותיים (רגשיים קוגניטיביים ופיזיולוגיים) השונים בין כיתות הגן השונות והמקום של ההורים. היכרות עם החט"צ, התייחסות למעבר בין גן לבי"ס. חשיפה לפרקטיקות מהשדה ולתוכניות המתאימות לעבודה מערכתית בגן עם אנשי המקצוע, הורים וילדים (כדוגמת התקשרות הורים והתקשרות גן).	הגן כמערכת
3	ההתמקמות והמיצוב של הפסיכולוג במערכת החינוכית תוך התבוננות בגבולות ובמתח שבין החוץ והפנים. יחודו וזיקתו של הפסיכולוג החינוכי לבעלי תפקידים שונים במערכת החינוכית ומחוצה לה. עבודה מתוך עמדת היוועצות (קונסולטציה) בשונה מהעמדה הטיפולית. האבחנה בין ברית לחוזה (כולל ההיכרות עם סוגי חוזים שונים). חשיבות הברית והשפעתה על הגדרת העבודה במערכות בכלל ובמערכת החינוכית בפרט. דיון תיאורטי לצד היבטים פרקטיים.	תפקיד הפסיכולוג החינוכי במערכת

	<p>התייחסות לעמדה הרגשית של הפסיכולוג בהקשר לתפקידו במערכת החינוכית וביחס לבעלי סמכות .</p> <p>שיתוף פעולה, שותפות, שיתופיות- מה בין המונחים ותפקיד הפסיכולוג החינוכי.</p>	
2	<p>היכרות עם הקוד האתי, והתייחסות אל המקום הייחודי של הפסיכולוג החינוכי ממקום של צרכני שירות מרובים. גבולות מקצועיים, מי הלקוח, ריבוי לקוחות ואינטרסים. (*לאורך כל הקורס, יש להתייחס להיבט האתי במצבים בהם מועלים קונפליקטים הנוגעים לנושא).</p>	<p>היבטים אתיים בהתערבויות מערכתיות</p>
4	<p>שימוש במודלים ודרכי אבחון והתערבות מרכזיים: ראיונות (מובנה, חצי מובנה), שאלונים, תצפיות, כלים למיפוי תהליכי עבודה, ניתוח אירועים מערכתיים ושימוש בנתונים כמותיים (כגון מיצ"ב, אח"מ ועוד). שימוש בקונסולטציה, עבודה עם קבוצות וצוותים במערכת החינוכית ובקהילה.</p> <p>התבוננות על התהליכים הפורמליים (ועדות סטטוטוריות, ועדות בינמקצועיות וכיו"ב), הבנה מה הם מחזיקים/ משרתים עבור המערכת, וכיצד ניתן למקסם את תרומתם עבור המערכת.</p>	<p>התערבויות מערכתיות – תכנון, ביצוע, מדידה והערכה של התערבויות (חוזה, אבחון, משוב ועוד..)</p>
1	<p>תהליכי שינוי בארגון.</p> <p>התנגדות לשינויים, הקונפליקט המובנה ופתרונו מוטיבציה – טבעה וביטוייה ברמת הארגון והמערכת שינוי עמדות, מחויבות ארגונית, הגנות והתמודדות יחסי כוחות וסמכות בארגונים.</p>	<p>תהליכי שינוי בארגונים</p>
3	<p>המאפיינים הייחודיים למערכת החינוך היסודית, חטיבת הביניים והחטיבה העליונה הן ברמת המערכת החינוכית והן ברמת הצרכים ההתפתחותיים של הפרט והמפגש שלו עם המבוגר.</p> <p>משימות התפתחותיות מרכזיות בתחומי הלמידה, ההערכה העצמית של הילד מול הישגיו, מיקומו החברתי</p> <p>המאפיינים הייחודיים של חטיבות הביניים והחטיבה העליונה, מודלים מותאמים לעבודת הפסיכולוג בגילאים השונים</p>	<p>סוגיות והיבטים ייחודיים בהקשר למערכת הבית ספרית בגיל יסודי והעל יסודי</p>
2	<p>התמודדות עם משברים ומצבי סיכון/חרום והשלכותיהם על הארגון.</p> <p>משברים וההשלכה שלהם על התגובות וההתנהלות המערכתית- קטיעת רצפים (רגשיים, תפקודיים ועוד).</p> <p>עקרונות ההתערבות בתוך הפעילות השוטפת.</p>	<p>התערבות במשבר וחירום</p>
1	<p>דיון מסכם וקבלת משוב</p>	<p>סיכום</p>

2. פסיכולוגיה התפתחותית – התפתחות תקינה ופתולוגיה

מנחה: מישל ליסס-טופז – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, פסיכולוגית התפתחותית מומחית, שפ"ח ירושלים.

מטרות הקורס: השירות הפסיכולוגי החינוכי ניתן לתלמידי המערכת החינוכית החל מגיל גן הילדים ועד לסיום לימודיהם במערכות החינוכיות של החטיבה העליונה. כיוון שכך, כל התערבות פסיכולוגית שנעשית במערכות החינוכיות מחייבת התייחסות שנגזרת מגיל הילד וממיקומו בשלבי ההתפתחות השונים- ההתפתחות הפיזית, הקוגניטיבית, החברתית והרגשית.

הקורס נועד לתת תשתית ראשונית להבנת תהליכים התפתחותיים אלה.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה (ניתן להיעדר 20% במקרים מוצדקים, עם אישורים); קריאת פרקים ומאמרים ע"י המשתתפים לקראת הפגישות; הגשת עבודה בכתב.

היקף הקורס, מועד ומיקום: 56 שעות אקדמיות, במהלך 17 מפגשים אחת לשבועיים, בימי ג' החל מה- 24/10/2017 בין השעות 15:00-12:15.

שכר לימוד: 865 ₪

סילבוס:

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.	מפגש ראשון
2	התפתחות מגיל הינקות ועד לבגרות, רציפות מהתפתחות תקינה ועד לפתולוגיה, התפתחות רציפה אל מול התפתחות בשלבים	מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית
2	עם מה הילד בא לעולם? רקע משפחתי, הריון, לידה	גיל הינקות
2	תהליכי התקשרות	לידה עד שלוש שנים
1	התפתחות קוגניטיבית	
1	התפתחות השפה	
1	התפתחות חברתית	
1	תפקודים ניהוליים	
1	חשיבות המשחק בגיל הרך להתפתחות מיטבית	משחק בגיל הרך
2	המעבר למערכת חינוכית- מאפייני מערכת הגן, הגישה האקולוגית- התפתחותית. הכרות עם מערכות משיקות	הכניסה לגן הילדים גילאי 3-6

1	התפתחות קוגניטיבית	
1	התפתחות השפה והתפתחות אוריינית	
1	התפתחות חברתית	
1	התפתחות רגשית	
1	מוכנות למעבר לבי"ס	
3	אתגרים בהתפתחות בשלב זה	גיל ביה"ס
2	קשיים בתהליכי למידה	
3	התפתחות פיזיולוגית, קוגניטיבית, רגשית וחברתית	גיל ההתבגרות
1		סיכום הקורס

3. יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים ובבני נוער

מנחה: ד"ר דפנה קציר גולדנבום, פסיכולוגית חינוכית מומחית, לומדת בתוכנית ההכשרה לפסיכותרפיה במכון הפסיכואנליטי בירושלים.

מטרת הקורס: מתן ידע בסיסי בתיאוריות ובטכניקות טיפוליות שונות; דיון בדרכים בהן ניתן ליישם ידע טיפולי והמשגה טיפולית בטיפול בילדים ובבני נוער ובעבודת הפסיכולוג החינוכי.
תכני הקורס ואופן העברתו: בקורס יילמדו עקרונות בסיסיים בטיפול תוך היכרות עם תיאוריות וגישות טיפוליות שונות:

- מבוא וסקירה של גישות דינאמיות לפסיכותרפיה וטיפול דינאמי קצר מועד;
- טיפולים קצרי-מועד וממוקדים באוריינטציה מערכתית-אסטרטגית;
- תרומת הזרם האינטר-סובייקטיבי והטיפול הדיאדי לעבודה עם ילדים והורים;
- דוגמאות מתוך עבודת הפסיכולוג החינוכי ודוגמאות לטיפול אינטגרטיבי.
- דוגמאות מעבודת המשתתפים – הבנת המקרה והצעות לתוכנית טיפול לאור התיאוריות הנלמדות.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים אשר עוברים הסבה לפסיכולוגיה חינוכית, ולא למדו קורסים טיפוליים בלימודי התואר השני שלהם (בהתאם להנחיות הוועדה המקצועית).

חובות הלומד:

- א. נוכחות מלאה (ניתן להיעדר 20% במקרים מוצדקים, עם אישורים);
 - ב. קריאת פרקים ומאמרים ע"י המשתתפים לקראת הפגישות; הגשת עבודה בכתב.
 - ג. עבודת גמר באורך של עד שישה עמודים, אותה יש להגיש לכל המאוחר ארבעה שבועות מתום הקורס.
 - ד. רצוי שהמשתתפים בקורס יתנסו במקביל לקורס לפחות בטיפול אחד בילד או במתבגר.
- מנהלי השפ"ח, החותמים למשתלם על טופס ההרשמה שלו, מתבקשים לוודא שביכולתם לאפשר למשתלם לקבל ילד לטיפול עם הדרכה מטעם השפ"ח.

היקף הקורס: 56 שעות

מיקום ותאריכים: הקורס יתקיים אחת לשבועיים בימי ג' בין השעות 15.15-18.00, בביה"ס לחינוך באוניברסיטה העברית, החל מה- 24/10/2017, סה"כ 17 מפגשים.

שכר לימוד: 865 ₪

סילבוס:

מספר מפגש	נושא המפגש	תוכן המפגש	מספר יחידות
1	היכרות, מבוא	היכרות ובדיקת ציפיות. העברת שאלון למשתתף. <u>מבוא</u> : הגדרות של טיפול פסיכולוגי ופסיכותרפיה. <u>הטיפול על רצף הזמן</u> : חוזה טיפולי, ברית טיפולית, ה- Setting בטיפול; עמדת המטפל ושיקולים אתיים. <u>קריאה מתוך וירג'יניה אקסליין - דיבס</u> : חווית טיפול במשחק בילד; עמדה אמפתית, מתבוננת ומשקפת.	2
2	התחלת טיפול	אינטייק ואנמנזה; <u>גורמים לא ספציפיים בטיפול</u> : הקשבה, אמון, אמפתיה. <u>קריאה מתוך הפרק הראשון של צ'טיק</u> – שיטות בפסיכותרפיה של הילד.	2
3	תורתו של פרויד	<u>מושגים ומודלים של פרויד</u> : הרלבנטיות של התיאוריה לעבודה ולחשיבה בימינו.	2
4	אנה פרויד מלאני קליין	<u>אנה פרויד</u> - טיפול בילדים ומתבגרים, שילוב עבודה עם הורים ופסיכולוגיה של האני. <u>מלאני קליין</u> ותיאוריות יחסי אובייקט: מושגים מרכזיים. הטיפול באמצעות משחק (Play Therapy).	2
5	וויניקוט	<u>התיאוריה של וויניקוט</u> - מושגים מרכזיים ויישום בטיפול בילדים ובמתבגרים.	2
6	העברה בין-דורית וטיפול דיאדי	<u>העברה בין-דורית</u> ("רוחות בחדר הילדים")- הבנת הדינאמיקה ויישום בעבודה טיפולית עם הורים וילדים. <u>טיפול דיאדי</u> – אם-ילד, אב-ילד. המשחק - חשיבותו וכיצד לשלב בטיפול.	2
7	קוהוט	<u>טיפול לפי גישת העצמי של קוהוט</u> : מושגים מרכזיים ויישום בטיפול בילדים ובמתבגרים.	2
8	גישה מערכתית- אסטרטגית	<u>הגישה המערכתית-אסטרטגית</u> על-פי "שינוי" של וואצלאביק; גישת היילי, מילטון אריקסון ואחרים. <u>שילוב CBT</u> כחלק מגישה אסטרטגית.	2
9	שילוב גישת העצמי וגישה מערכתית- אסטרטגית; גישה נרטיבית	<u>שילוב בין גישת העצמי של קוהוט והגישה המערכתית</u> על-פי זהבה אוסטרוויל - לקראת תפיסת טיפול אינטגרטיבית. "מעשה הסיפור הטיפולי"- <u>הגישה הנרטיבית</u> והשימוש בסיפורים ובמטאפורות בעבודה פרטנית ומשפחתית; הסיפור האמפאתי והפיצול הטיפולי.	2
10	טיפול דינמי קצר	<u>טיפול דינמי קצר-מועד</u> לפי ג'יימס מאן ואחרים; ה"פוקוס	2

	הטיפול". התאמה למתבגרים.	מועד	
2	<u>גיל ההתבגרות</u> – תיאוריות שונות ויישומן. הדרכת הורים.	גיל ההתבגרות	11
2	<u>עבודה עם מתבגרים</u> – תיאוריה ויישום בטיפול, ובפרט בטיפול קצר מועד. נושאים שכיחים בעבודה עם מתבגרים.	עבודה עם מתבגרים	12
2	<u>התפתחות הפסיכותרפיה לילדים לפי פונגי</u> : הנחות בסיסיות בטיפול פסיכודינמי; גישות טיפוליות לסוגי הפרעה שונים. <u>הזרם האינטרסובייקטיבי</u> והשפעתו על החשיבה הטיפולית.	פונגי; הזרם האינטרסובייקטיבי בפסיכותרפיה	13
2	<u>סיכום וחזרה</u> על העקרונות והמושגים שהוצגו במבוא; סיום טיפול.	סיום טיפול סיכום	14

4. פסיכו-דיאגנוסטיקה לטרומ מתמחים

מנחה: אתי דניאל-סימון פסיכולוגית חינוכית מומחית – שפ"ח ירושלים.

מטרת הקורס: הקורס יקנה ידע תיאורטי ומעשי בהערכה פסיכולוגית של ילדים ונוער. במהלך הקורס נתייחס לפסיכו-דיאגנוסטיקה כתהליך רב שלבי הכולל הגדרה מדויקת של השאלות שיש לברר על הנבדק, העלאת השערות עבודה על בסיס ידע תיאורטי ומחקרי ובחינת ההשערות האלה ע"י בחירה מושכלת של כלים ושיטות לאבחון. כמו כן יתייחס הקורס באופן מקיף לניתוח ופירוש של הממצאים באופן מקצועי ואתי, גזירת מסקנות והמלצות ומסירתן באופן בהיר ומוכן לגורמים הרלוונטיים.

דרישות הקורס:

- א. השתתפות בהרצאות, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה.
- ב. נוכחות מלאה בהרצאות (ניתן להיעדר 20% במקרים מוצדקים, עם אישורים);
- ג. הגשת עבודה מסכמת (כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על בסיס המבחנים שנלמדו).

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות.

יום אחד מרוכז בתחילת השנה ב 28/10 מ 9:00-14:00 ואחת לשבועיים בימי ג' החל מה 24/10/2017
בין השעות 15:15-18:00 בבי"ס לחינוך באוניברסיטה העברית בהר הצופים.

שכר לימוד: 865 ₪

סילבוס:

שיעור 1	היכרות עם המרצה, עם הסטודנטים ועם תכני הקורס. קביעת החוזה בין המרצה לסטודנטים, בדיקת הרקע של הסטודנטים, הידע והניסיון בתחום. סקירה כללית של מושגי יסוד במתודולוגיה של המבחנים הפסיכולוגיים.
שיעור 2	קבלת הפניה לאבחון - התייחסות לגורמים המפנים, סיבת הפניה, איסוף מידע ממקורות שונים, שאלונים וגיבוש השאלה האבחונית.
שיעור 3	איסוף מידע בתהליך האינטייק - ראיון עם הורים, צוות חינוכי ועוד. התצפית ככלי אבחנתי.
שיעור 4	מבחני אינטליגנציה – בסיס תיאורטי והיסטורי. הצגת תיאוריות שונות של משכל: הגישה הקוגניטיבית, גישת CHC.
שיעור 5-6	למידה יסודית של העברה ופירוש של מבחני וקסלר (WPPSI III WISC R 95) וסקירה של מבחן קאופמן.
שיעור 7	מבחן הבנדר.
שיעור 8	מבחנים השלכתיים : מבחן CAT ומבחן השלמת משפטים.
שיעור 9	מבחנים השלכתיים (המשך) – מבחן TAT תיאוריה, העברה ופירוש.
שיעור 10	מבחנים השלכתיים (המשך) – מבחן HTP.
שיעור 11	הערכה באמצעות שאלונים (אכנבאך, קונורס, שאלוני חרדה, דיכאון OCD ואובדנות). הערכה ללא כלי

אבחון פורמאליים (כולל גישת RTI)	
כתיבת חוות הדעת הפסיכולוגית - אינטגרציה של ממצאי האבחון וגיבוש המלצות תוך התייחסות למבחנים שהסטודנטים ביצעו במהלך הקורס. הצגת הנחיות שפ". תרגול.	שיעורים 12 13
הצגת ההגדרות השונות ללקות למידה. מתן המשוב לילד להורים ולצוות החינוכי. דילמות אתיות וחוקיות. סיכום הקורס ופרידה.	שיעור 14

כל הנושאים יידונו תוך התייחסות ספציפית לקונטקסט הפסיכו-חינוכי ולמגמות עדכניות בתחום. תכני הקורס יועברו באמצעות הוראה פרונטלית, תוך שילוב מצגות ודיונים. חלק מהדיונים יתקיימו על בסיס חומר קריאה שהמשתתפים יתבקשו לקרוא. בנוסף, יוקדש מקום לניתוחי מקרים אבחוניים שיובאו ע"י המרצה וע"י המשתתפים.

קורסים למתמחים:

ליקויי למידה שנה א'

ליקויי למידה שנה ב'

שימו לב !

סילבוס קורסי ליקויי הלמידה הותאמו לדרישות ההתמחות החדשות.

- הערכה ואבחון בעיות קשב וריכוז ע"י פסיכולוגים מומחים (חוזר מנכ"ל משה"ח, דצמבר 2010).
- החלטת מועצת הפסיכולוגים לגבי ההכשרה הנדרשת
- בתהליך ההתמחות (מרץ 2012):
- * 16 שעות השתלמות
- * התנסות בארבעה אבחונים לפחות, בפיקוח מדריך מנוסה בתחום.

5. ליקויי למידה שנה א'

מנחות: אתי דניאל סימון - פסיכולוגית חינוכית מומחית ועינת כהן – פסיכולוגית חינוכית מדריכה - שפ"ח ירושלים.

אם תפתח קבוצה שנייה היא תונחה ע"י ראובנה שלהבת קניאל – פסיכולוגית חינוכית מדריכה

מטרת הקורס: היכרות בסיסית עם תחום ליקויי הלמידה, עם מבחנים רלוונטיים ועם דרישות משרד החינוך לאבחון רב-תחומי.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים שעדיין לא למדו קורס על לקויות-למידה. תנאי קבלה: רק מי שהשלים פסיכודיאגנוסטיקה של טרום התמחות; הלומדים חייבים להיות לפחות בשנת העבודה השנייה שלהם בשפ"ח ולעבוד בבית ספר.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה (ניתן להיעדר 20% במקרים מוצדקים, עם אישורים), הגשה של חוות דעת מסכמת שתכלול שימוש בכלים שיילמדו בהשתלמות.

היקף, מועד ומיקום הקורס: 44 שעות אקדמיות. הקורס יתקיים בימי ג' החל מה 24/10/2017 בין השעות 12:15-14:00, יום מרוכז 19/12 שעות 8:30-12:15 באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

שכר לימוד: 615 ₪

סילבוס:

הנושא הנלמד	התוכן	כלי אבחון נלמד
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים בדיקת ידע וניסיון בתחום	
לקות למידה מהי?	סימפטומטולוגיה	
אינטייק	הריאיון ככלי הערכתי עם דגש על לקות למידה ו/או הפרעת קשב	
תפקודים קוגניטיביים בלמידה	על פי תאוריית ה CHC : שפה, שטף שליפה ושיום, זיכרון עבודה, זיכרון מידי, אחסון ושליפה ארוך טווח, עיבוד חזותי, עיבוד שמיעתי, מהירות עיבוד, מיפוי המבחנים על פי עקרונות גישת הצלבת הנתונים XBA	שימוש במבחנים כמו- AVLT, RCF, שיום, שטף שפתי של קוה MVPT
תפקודי למידה	קריאה, כתיבה	כמו- א-ת, מסלול"ל
הפרעות קשב ותפקודים ניהוליים אחרים	הפרעת קשב: היסטוריה, הגדרה על פי DSM-V, סימפטומטולוגיה, תחלואה נלווית ואבחנה מבדלת	שימוש במבחנים כמו- Trail Making, Number Cancelling, Symbol Search
שימוש בשאלונים לבדיקת קשב וריכוז	כגון שאלוני: קונורס, בריף, אכנבאך, העברה וניתוח	
הכרת מבחנים ממוחשבים	כגון מוקסו העברה וניתוח, BRC ואחרים, הכרות וקריאת תוצאות.	
היבטים רגשיים של התלמיד ל"ל	היבטים רגשיים, חברתיים ומשפחתיים של התלמיד ל"ל	
חשיבה אינטגרטיבית	אינטגרציה של הממצאים המובאים, סיכום והמלצות תוך גיבוש תכניות התערבות שונות, ותוך התייחסות לדילמות אתיות וחוקיות.	
סיכום הקורס	סיכום הקורס והכנה לשנה ב'	

6. ליקויי למידה שנה ב'

מנחה: הילה חיון – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח מודיעין.

מטרת הקורס: העמקת הידע בתחום לקויות למידה והפרעת קשב.
היקף הקורס: 44 שעות אקדמיות.

תכני הקורס ואופן העברתו: בקורס זה נעמיק את הידע בתחום לקויות למידה והפרעת קשב, ונדון במקרים שיוצגו ע"י המשתתפים בקורס. נוסף כלים לארגז כלי האבחון. נרחיב את ההתבוננות האינטגרטיבית, תוך התייחסות לתחלואה נלווית ולאבחנה מבודלת. נתעמק בכתיבת חוות הדעת ובגזירת המלצות להתערבות, כולל התאמות בדרכי למידה ובדרכי היבחנות.
הקורס מיועד: לפסיכולוגים שהשלימו את קורס ליקויי למידה א' ועובדים במסגרת בית ספר יסודי/ חטיבת ביניים/ תיכון.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה (ניתן להיעדר 20% רק במקרים מוצדקים). כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על סמך אבחון משולב, הכוללת אבחנה והמלצות רלוונטיות, כולל התאמות בדרכי למידה ובדרכי הבחנות.
היקף הקורס: 44 שעות

מועד: הקורס יתקיים, ב 6 ימים מרוכזים **בין השעות 9:00-15:00 בשני מועדים**
א. בספטמבר-אוקטובר 2017 **בתאריכים:** 16/10, 1/10, 28/9, 25/9, 17/9, 14/9
ב. ביולי **בתאריכים:** 19/7, 16/7, 12/7, 8/7, 5/7, 2/7 **2018**
באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

שכר לימוד: 615 ₪

סילבוס:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	בניית חוזה מחודש ובדיקת ידע וניסיון בתחום חלוקת המשימות ואופן העבודה
חשבון	דיסקלקוליה מהי. אבחון חשבון
אנגלית/שפה זרה	מאפייני השפה, לקות בשפה האנגלית ובשפה זרה, אבחון.
הצגות מקרים –	הצגות מקרים ע"י הלומדים: השאלה האבחונית, אינטגרציה כלל הממצאים

אינטגרציה	וניתוח תוצאות המבחנים תוך דגש על הקשר בין סיבת הפניה לתוצאות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- ניתוח תוצאות	אבחנה של לקויות למידה תוך ניתוח התוצאות בעל פי תאוריית ה CHC. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- קשב	התייחסות ספציפית למקרים שבהם השאלה האבחונית היא בנושא קשב וריכוז. תוך הפנייה לקריאה מאמרים . סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים-התחום הרגשי	מיקוד ההתייחסות בלקויות למידה/לקויות קשב וקומורבידיות עם בעיות רגשיות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.
הצגות מקרים- התאמות להבחנות	התאמות בדרכי הוראה, התאמות בדרכי הבחנות
סיכום הקורס	סיכום הקורסים

הערה: הקורס מתקיים בשיתוף עם אגף לקויות למידה בשפ"י.

1. מטראומה לחוסן התערבות עם מצבי לחץ וחירום

מנחה: טליה הנמן – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים.

הפסיכולוג החינוכי עסוק בחלק ניכר מזמנו בהתערבויות מערכתיות ופרטניות בזמן משבר. הן יכולות להיות בעקבות משברים של טראומה ואובדן במשפחה, במערכת ובקהילה, או בעת מצבי חירום על רקע אימים ביטחוניים.

בקורס נתוודע להגדרות השונות של מצבי טראומה ואובדן ודרכי התמודדות, נלמד על התערבות בזמן משבר במערכת החינוכית והמשפחתית, ונכיר את הגישות העיקריות בטיפול בנפגעי טראומה. הלמידה תתבצע באופן סדנאי תוך התייחסות לפריזמה האישית ולהתנסויות של הלומדים.

מטרות הלמידה:

הקניית ידע תיאורטי ומיומנויות התערבות עם הפרט המשפחה והמערכת במצבי חירום.

מבנה הקורס

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.	מפגש ראשון
2	עבודה חווייתית על אירועי חיים של הלומדים וזיהוי מוקדי הכוח להתמודדות (גשר מאחד ודומיו) התייחסות לתהליכי אבל נורמטיביים וטראומטיים	מושגי יסוד
2	הגדרה של מצבי חירום והבנה של השפעתם על המערכת החינוכית (שבירת רצפים)	הבחנה בין טראומה וחירום
1	בניית חוסן אישי, כיתתי ומערכתי	בניית חוסן
1	התארגנות מוקדמת למצבי חירום במערכת החינוך	צל"ח
1	התארגנות באירועים רחבי היקף, כולל הצורך בניוד עובדים. עבודה בחדרי מצב	התארגנות בזמן חרום
1	עבודה עם חדר מורים, גיבוי למנהל, עבודה בכתות, הודעות להורים ותמיכה לפסיכולוג המתערב	תהליכי עבודה מסודרים בטראומה
1	חובת הדיווח, סודיות, אישור הורים לטיפול ועוד	אתיקה בחירום
3	הצגות מקרה של משתתפי הקורס שילוו את הקורס עד לסיומו	ניתוח מקרים
5	CBT, גישות טיפול גוף-נפש (ביו פידבק, דמיון מודרך, EMDR ועוד), גישות באמצעות הבעה ויצירה (ביבליותרפיה, אמנות ועוד)	התערבות במצבי משבר וטראומה בגישות שונות
1	התייחסות בעבודה עם הורים, משפחה והצוות החינוכי	החשיבה האקולוגית
1		סיכום הקורס

עבודת הסיכום הנדרשת- הצגת התערבות מערכתית בזמן חירום, תוך הסתמכות על המשגות תיאורטיות שנלמדו במהלך הקורס.

אופן הלמידה:

הקורס ישלב למידה תיאורטית לצד התנסות חווייתית. המשתתפים יוזמנו לפגוש תכנים של טראומה, אובדן ואבל, כמו גם התנסות בתהליכי הרגעה וקרקוע, ויתרגלו מיומנויות וטכניקות של התערבות בשעת חירום. העבודה החווייתית תיעשה במגוון דרכים: ראינות אישיים, סימולציות, הבאת מקרים מהשטח והתייחסות משותפת אליהם ברמה הקבוצתית.

דרישות הקורס:

השתתפות **מלאה** בכל המפגשים. קריאת חומר תיאורטי. השתתפות פעילה בסימולציות, תרגילים ועבודה סדנאית. הגשת עבודה כתובה המנתחת התערבות מערכתית בזמן חירום, תוך הסתמכות על המשגות תיאורטיות שנלמדו במהלך הקורס.

הקורס מיועד: פסיכולוגים בשלבי ההתמחות השונים שלא הוכשרו בחירום.

היקף הקורס: 40 שעות

מועדי הקורס: הקורס יתקיים **בשני ימים מרוכזים ב 24/9 וב 15/10**

בשעות 9:00-15:45 **ועוד 11 מפגשים בימי ג' החל מה-** 24/10/2017

בשעות 14:15-16:00. באוניברסיטה העברית בהר הצופים בב"ס לחינוך.

שכר לימוד: 565₪

הערה: הקורס מתקיים בשיתוף עם היחידה למצבי חירום ולחץ, שפ"י.

2. "פסיכולוגיה דחופה" – התמודדות עם מצבי חירום, אלימות,

פגיעות מיניות ואובדנות

מנחות:

טליה הנמן – פסיכולוגית חינוכית מומחית ומדריכה. עובדת בשפ"ח ירושלים.
 מילכה הדר – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח מעלה אדומים.
 שפרה קלמנוביץ – פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, רכזת פגיעות מיניות שפ"ח ירושלים.
 מרים ליכטנברג - פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, רכזת מניעת אובדנות – שפ"ח ירושלים
 ורכזת פורום אובדנות - מחוז ירושלים.

מטרת הקורס: הכרות עם עקרונות היסוד של ההתמודדות במצבי החירום.
 הגברת תחושת המסוגלות והפחתת חרדה מההתמודדות עם מקרים המגיעים לפתחו של כל
 פסיכולוג חינוכי. הלמידה תיעשה במגוון אופנים, כולל התנסויות חווייתיות ישירות.

תכנית הקורס: הקורס יינתן ב 5 ימים מרוכזים.

היום הראשון יעסוק בהתמודדות עם מצבי חירום וטראומה – היום הראשון יעסוק בהתמודדות
 עם מצבי חירום וטראומה: נכיר מושגי חוסן וטראומה, שגרה וחירום, משאבים, פוסט טראומה
 וצמיחה מטראומה. נכיר מודלים להתערבויות במסגרות החינוך בטווח הקצר והארוך, ברמה
 הפרטנית והמערכתית וכן יובאו שיטות טיפול והתערבות עם נפגעי טראומה ופוסט טראומה.

היום השני יוקדש לאובדנות – נדבר על תופעת האובדנות בקרב ילדים ובני נוער, נלמד את גורמי
 הסיכון וסימני הזיהוי ונחשוב מהי ההתערבות הראשונית בתלמיד האובדני ובמשפחתו וכן ההתערבות
 הדרושה במערכת באירוע אובדנות.

היום השלישי יעסוק בפגיעות מיניות - נדבר על התופעה של פגיעה מינית, זיהוי איתור ועקרונות
 טיפול במקרי פגיעה מינית בילדים מגלאי גן ועד גיל ההתבגרות. בעיקר בעקרונות התערבות ראשונית
 סביב שלב החשיפה של פגיעות מיניות. כל זה בהקשר של התגובות שלנו ושל המערכת כולה סביב
 העיסוק בנושא של מיניות ושל פגיעות מיניות.

היום הרביעי יעסוק בהתמודדות עם מצבי אלימות - נעסוק בהבנה תיאורטית של התנהגות אלימה,
 ובעקרונות ההתערבות עם הפרט ועם המערכת במצבי אלימות שונים. כמו כן נבדוק בצורה חווייתית
 איפה פוגשת אותנו האלימות.

היום החמישי יוקדש לאינטגרציה – החלק הראשון יעסוק בנו כמטפלים באירועי חירום איך נוכל
 "להציל את המציל" – מוקדי חוסן וכח שלנו כפסיכולוגים המטפלים. לאחר מכן ננסה ליישם את הנלמד

בקורס תוך השתתפות בסימולציות על המקרים השונים שנלמדו ונסכם בהבניה של עקרונות ההתערבות הכלליים במקרי חירום.

בכל הימים יושם דגש על הבנה תיאורטית של מצבי החירום השונים לצד התמודדות רגשית עם הנושא, הפעלה חווייתית ומתן עקרונות וכלים להתמודדות.

הקורס מיועד - לפסיכולוגים מתמחים החל מהשנה השנייה להתמחות

היקף הקורס – 40 שעות אקדמיות. הקורס יתקיים בחמישה ימים מרוכזים ב **ביולי 2018** בתאריכים: **4/7 ,9/7 ,10/7 ,15/7 ,18/7** בין השעות 9:00-15:45 באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

דרישות מהמשתתפים : השתתפות **מלאה** בכל המפגשים ועבודת סיום שתציג התמודדות בשטח עם מצב של "פסיכולוגיה דחופה" על פי הנלמד בקורס.

שכר לימוד – 765 ₪

3. קונסולטציה ואימון אישי למנהלים, מורים וגננות במערכת

מרצה: פג דור חיים יועץ ארגוני, פסיכולוג חינוכי מומחה ומנחה קבוצות, דוקטורנט באוניברסיטת תל אביב ובעל תואר שני בפסיכולוגיה ארגונית.

הקורס יעסוק בליווי מנהלים, מורים וגננות בראי תיאוריות ארגוניות ומערכתיות ויישומן בשטח על ידי הפסיכולוג החינוכי. במסגרת זו, יינתן מקום למגוון גישות לקונסולטציה, לחניכה ולאימון אישי, תוך הענקת מקום לחוויותיהם הייחודיות של הפסיכולוגים במסגרת עבודתם ובמגוון צמתי המפגש עם המערכת החינוכית.

במהלך המפגשים יינתן מקום מרכזי להיכרות עם תיאוריות מהעולם האירגוני ולהבנת הרלוונטיות שלהן לליווי של אנשי חינוך. כל מפגש יכלול התבוננות שונה במערכת החינוכית ודיון במשמעויות של התבוננות זו לפרקטיקה של ליווי אנשי חינוך. המפגשים ישלבו בין ראי התיאוריה לבין היישום שלה בשטח, תוך שילוב דוגמאות ודילמות של המשתתפים.

למי הקורס מיועד: הקורס מיועד לפסיכולוגים הנמצאים בשנה השלישית והרביעית להתמחות לפחות, ומעוניינים להרחיב את הידע והפרקטיקה שלהם בנושא של ליווי אנשי חינוך במערכת. לקורס יש תרומה רבה גם לקראת מבחן ההתמחות.

מטרות הקורס

1. הקורס יסייע להכיר וליישם פרקטיקות של קונסולטציה, אימון אישי וחניכה, בעבודת הפסיכולוג החינוכי בבתי ספר ובגנים.
2. הקורס יתרום לעבודת הפסיכולוג בשטח ויסייע לעבודה המערכתית בבתי ספר ובגנים.
3. המפגשים יסייעו למשתתפים להרחיב את הידע התיאורטי בנושא של קונסולטציה ואימון אישי בתוך ארגונים ומערכות חינוך.
4. הקורס יסייע לפסיכולוגים לשלב ולחבר בין הליווי האישי של המנהל, המורה והגננת לבין ידע מושגי פסיכולוגי-ארגוני העולים מן השטח.

מבנה הקורס

קורס מרוכז הכולל 5 מפגשים של 8 שעות אקדמיות לכל מפגש. סך הכל 40 שעות. להלן פירוט תכני המפגשים:

1. **קונסולטציה, חניכה ואימון אישי בראי הפסיכולוגיה החינוכית -**
 - א. נתחיל ביחידת מבוא לתיאוריות ארגוניות, תוך התייחסות לגישות שונות להבנת הארגון.
 - ב. נמשיך בהבנה מעמיקה של מגוון פרקטיקות העוסקות בליווי אנשי מקצוע בשטח, תוך התייחסות לתיאוריות ולגישות שונות העוסקות בקונסולטציה, בחניכה ובאימון אישי.
2. **קונסולטציה ואימון אישי לאור ייחודיותם של ארגוני חינוך -**
 - א. נדון בהיבטים ובמאפיינים הייחודיים של ארגוני חינוך, בדגש לתרבות הארגונית ולמבנה הייחודי של ארגוני חינוך.

ב. נבין כיצד ניתן לקשור את עבודת הפסיכולוג בליווי מורים, מנהלים וגננות למבנה הארגוני הייחודי של בתי ספר וגנים.

3. ייעוץ מתוך התייחסות למנהיגות, הובלה והשפעה –

א. נערוך התבוננות במורים, במנהלים ובגננות מתוך ההיבט המנהיגותי שלהם ונדון בתיאוריות מנהיגות שונות בכלל ובמנהיגות חינוכית בפרט.

ב. נעסוק באופן שבו קונסולטציה, חניכה ואימון אישי נפגשים עם תיאוריות מנהיגות ונדון בייחודיות של הייעוץ למנהיגים.

4. מתח, לחץ וחרדה בעבודתם של מורים –

א. נדון בלחץ, במתח ובחרדה בעולם הארגוני ככלל ובמערכות חינוך בפרט. ננסה להבין מה מתרחש כאשר הפרט פוגש את הארגון ומדוע לחץ וחרדה שכיחים כל כך בבתי ספר.

ב. נבין כיצד מיישמים קונסולטציה אפקטיבית לאור תופעות של לחץ וחרדה ארגונית.

5. אינטגרציה וקונסולטציה בראי שלבי הקריירה –

א. נדבר על השפעת שלבי הקריירה השונים על תפקודם של מורים, מנהלים וגננות. נתייחס לאספקטים הרגשיים והתפקודיים של שלבי הקריירה.

ב. נדון בליווי אנשי חינוך במהלך שלבי הקריירה השונים.

ג. נערוך סיכום ואינטגרציה.

דרישות הקורס: השתתפות מלאה בכל המפגשים. קריאת חומר תיאורטי. הגשת עבודה בסיום שתכלול תיאור של אבחון מערכת, התערבות, מסקנות אישיות.

הקורס יתקיים: הקורס ינתן בחמישה ימים מרוכזים

באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, ב – 3/9, 12/9, 26/9, 17/10, 19/10, בין השעות 09:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ₪.

4. עבודה מערכתית בגישות שיתופיות – חקר מוקיר ועוד

מנחים: רחל פארן – פסיכולוגית קלינית וחינוכית מדריכה, מדריכה בשירותים פסיכולוגיים.

ישי שליף – פסיכולוג חינוכי מדריך, מנהל השרות הפסיכולוגי החינוכי מודיעין עילית.

הנ"ל מנהלים שותפים של מרכז קס"ם (קשב לסיפורים מועדפים) מטפלים ומנחים סדנאות בגישה הנרטיבית. (כל מפגש יונחה על ידי אחד מהמנחים לחוד)

הייעוץ והעבודה עם מערכות חינוכיות ואחרות היא מהחלקים החשובים של עבודת הפסיכולוג החינוכי. מתי אתה מרגיש מתלהב ויצירתי בתחום הארגוני? נראה לנו שהסוד טמון בסיפורים האישיים הספציפיים של התמודדות מוצלחת עם קשיים ואתגרים.

בעשורים האחרונים חל שינוי מהותי בתפיסות העולם שבבסיס הייעוץ הארגוני. מפרדיגמה של התמקדות בבעיות ובפתרון לפרדיגמה המתמקדת בידע וביכולות הקיימות בכל ארגון במטרה להרחיבם ולהשתית עליהן את העשייה העתידית. כמו כן, מתפיסות היררכיות עברו לתפיסות של ארגון עצמי (self-organizing) ושיתוף בכל רמות הארגון, ומאמיתות אוניברסליות לסיפורים אישיים. בקורס זה נציג את הרעיונות ועקרונות התאורטיים הנרטיביים הרלבנטיים להערכה והתערבות בארגונים. כמו כן, נלמד ונתנסה במספר יישומים:

1. Appreciative Inquiry - "חקר מוקיר" היא שיטה להתערבות ארגונית השואפת לחולל שינוי

ולעודד צמיחה מתוך התייחסות למיטב שבעבר במקום התמקדות בחקר הקשיים.

2. גישה נרטיבית לעבודה אירגונית – שימוש בכלים מהטיפול הנרטיבי לעבודה עם ארגונים וקבוצות.

הקורס יכלול לימוד תאורטי משולב בהתנסות.

הקורס מיועד למומחים ומתמחים לקראת סוף ההתמחות.

דרישות:

- השתתפות מלאה בקורס
- כחלק אינטגרלי של הקורס יוזמנו המשתתפים ליישם את הנלמד בשטח ולקבל על כך הדרכה במפגשים. על כל 2-3 משתתפים יהיה לבחור מערכת קטנה (חדר מורים, צוות כיתתי, תלמידים של כיתה אחת, צוות בשירות הפסיכולוגי, משפחה) בה יישמו במקביל לקורס תכנית של אחד מהכלים שילמדו.
- לחלופין בהתייעצות עם מנחי הקורס תאופשר עריכת תכנית (ללא יישום) מפורטת להערכה והתערבות על פי הנלמד.
- סיכום היישומים (או תכניות) שיעשו המשתתפים יוגשו בסיום הקורס בכתב ויוצגו בע"פ במפגש האחרון זה יהווה עבודת החובה לקורס.
- בסיום הקורס תגובש חוברת שתציג את העבודות השונות שנעשו בקורס.

המסגרת

6 ימים מרוכזים בני 6.5 שעות אקדמיות 9:00-14:30 (40 שעות) בחופשת הסמסטר ובקיץ 2018
בתאריכים: **12/7 , 3/7 , 1/7 , 26/2 , 20/2 , 6/2**

הקורס מיועד: לפסיכולוגים בכל רמות המומחיות

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות.

שכר לימוד: 765 ₪.

5. השילוב בין הוויה (being) ועשייה בעבודה מערכתית

מנחה: הילל זרן – פסיכולוג חינוכי מומחה מדריך, מנהל שפ"ח קריית ארבע.

תיאור הקורס

אנו חיים בתקופה של שינויים מרחיקי לכת, בעולם שמשנתנה במהירות רבה. בתי ספר מתקשים לעמוד בקצב השינויים ומאבדים את ההתעניינות והרלוונטיות בחייהם של התלמידים. בקורס פורץ דרך זה, אנו מזמינים אותך למסע שבו נראה את העולם בדרכים חדשות ונתנסה בשיטה המאפשרת למערכת כולה לראות את עבודתה מזווית חדשה. נבחן מהם האתגרים המרכזיים וניזום ביחד, תלמידים, הורים, מורים ועוד, כיוונים ופעולות חדשות שמייצגות את הרצון העמוק ביותר שלנו. נלווה את המערכת כולה בחיבור אל האפשרות העתידית הגבוהה ביותר שלה ובהגשמתה. בקורס זה נלמד את 'תיאוריה U', גישה להובלת שינוי מעמיק שפותחה ע"י חוקרים במדעי ההתנהגות ב-MIT ויושמה על ידי מנהיגים בכל העולם במשך 20 שנה. אתם תחילו את השיטה הזו על אתגר, בעיה או מערכת הנוגעת לכם ו"תחקרו את העתיד בעשייה" על ידי פיתוח אב-טיפוס של יוזמה המחברת את הממדים האישיים, הבין-אישיים והמערכתיים של שינוי.

מטרות לימוד עיקריות

הקורס מיועד ליצור שלושה סוגים של ידע:

1. ידע תפיסתי (קונספטואלי): התפיסות המרכזיות הן קיימות ומנהיגות מבוססת-מודעות (תיאוריה U).
2. ידע מעשי (פרקטי): כלים חדשים והתנסות מעשית המסייעים לאנשים להיות בהקשבה, ובתקשורת טובות יותר.
3. ללמוד איך להביא מערכת שלמה להסתכלות אקולוגית ולפעולות מעשיות על מנת להביא אותה לתפקוד מיטבי קולקטיבי.

1: ייזום-משותף

הרגע המערער הנוכחי שלנו; "לכופף את קרן האור של ההתבוננות המדעית חזרה אל עצמנו"; תרגול מודרך בתשומת לב; מבט כולל על המסע באמצעות *U.Lab*.

- **חלוקה למעגלי אימון הדדי:** למדו את השיטה של חקר מקרה במעגל אימון הדדי – תהליך לטיפול בנושאי הליבה של אתגרי המנהיגות הנוכחיים בחייכם האישיים או בעבודה
- **מודל הקרחון של המציאות הנוכחית:** הבנת המקורות העמוקים ביותר של האתגרים העולמיים הנוכחיים שלנו
- **תיאוריה U:** מבוא למקורות ההתחלתיים ולתפיסות הבסיסיות של המסגרת שבלב הקורס הזה – לנוכח שינויים מערערים, כיצד אנו יכולים להיות מודעים ולהביא לידי מציאות את אפשרויות העתיד הגבוהות ביותר ולא לחזור שוב על תבניות העבר?
- **אומנות תרגול הקשבה עמוקה:** שינוי המקום הפנימי ממנו אנו פועלים כיחידים
- **תרגיל שטח:** הליכה אמפטיית
- **תרגולים:** כלי להערכת הקשבה; תיעוד רפלקטיבי
- **קריאה משלימה:** הפרק הראשון מתוך ספר הלימוד

2: עקרונות החישה-ההדדית (Co-sensing): איסוף מידע על ידי הקשבה והשעיית שיפוטיות

- **ארבע רמות שיחה:** הסטת המקום הפנימי ממנו אנו פועלים
- **סיורי למידה:** כיצד לתכנן ולצאת לסיור והיכן לתרגל חישה בגבולות הרחוקים של המערכת שלכם
- **מעגל אימון #1:** תרגלו את חקר המקרה הראשון שלכם
- **התנסות בשטח:** כלי הקשבה, הליכה רפלקטיבית
- **קריאה משלימה:** הפרק השני מתוך ספר הלימוד

3: חישה הדדית: המשך פעילויות חישה-הדדית (סיורי למידה וראיונות בעלי עניין)

- **חישה בפעולה:** פגישה להבנת מה שראיתם ועשיתם עד כה – והתנסות באופן מעשי בתרגילים של Social Presencing Theater
- **המצאתיות ארגונית:** החלת העקרונות של רמות ההקשבה והשיחה במערכות גדולות יותר
- **מעגל אימון #2**
- **קריאה משלימה:** הפרק השלישי מתוך ספר הלימוד

4: Presencing

תרגיל תיעוד השדה העתידי; חיבור לאפשרות העתידית הגבוהה ביותר

- **פרזנסינג (Presencing):** כיצד להיות מחובר לאפשרות העתיד הגבוהה ביותר
- **אי-נוכחות (Absencing):** איזה תהליך בא לידי ביטוי כאשר אנו מתעמתים עם שינוי מערער אבל נשענים על תבניות העבר ולא פותחים את עצמנו למה שבא ומתהווה?
- **מעגל אימון #3**
- **הליכה אמפטית בבית**
- **התנסות בשטח:** כלי הקשבה, תיעוד רפלקטיבי
- **קריאה משלימה:** פרקים 4 ו-5 מתוך ספר הלימוד

5: התגבשות

- **עקרונות של התגבשות (Crystallizing):** הישארו מחוברים למקור ההשראה העמוק שלכם – תשומת לב באופן שיאפשר לכם לחוש ולהגשים יזמות אבטיפוס
- **מעגל אימון:** הפסקה של שבוע בחקר מקרה – במקום זאת נצלו את הזמן בקבוצה לדיאלוג פתוח: מהו העתיד שאליו, להרגשתכם, אתם נקראים להתחבר?
- **קריאה משלימה:** פרק 6 מתוך ספר הלימוד

6: בניית אבטיפוס

- **עקרונות בניית אבטיפוס (prototyping)**
- **חקר העתיד על ידי עשייה –** פתחו יוזמה באבטיפוס, המחברת את הממדים האישיים, היחסיים והמערכתיים של שינוי.
- **מעגל אימון #4**
- **התנסות:** כלי הקשבה, תיעוד רפלקטיבי
- **קריאה משלימה:** פרק 7 מתוך ספר הלימוד

7: התפתחות הדדית

- **פיתוח וטיפוח המרחב החברתי**
- **ארבע ההסחות:** מה מונע אותנו מלהתחבר לאפשרות העתידית הגבוהה ביותר שלנו?
- **חקר העתיד על ידי עשייה – המשך**
- **מעגל אימון #5**
- **המשך בניית אבטיפוס**
- **התנסות:** כלי הקשבה, תיעוד רפלקטיבי
- **קריאה משלימה:** פרק 8 מתוך ספר הלימוד

8: בניית תנועה גלובלית

- **הפיכה ממסדית:** מה הולך ומתהווה בקהילת מובילי שינוי מבוססת-מודעות העולמית שלנו, ומה נדרש כדי להמשיך את התנופה הזו קדימה?
- **מעגל אימון #6** (במידת הצורך)

• **מתן משוב:** שתף מה למדתם, בתור מפתחים-שותפים של קהילת U.Lab ההולכת ומתהווה

מיועד: למתמחים מומחים ולמדריכים

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות.

חובות הקורס: נוכחות מלאה

הגשת עבודה בסוף הקורס

הקורס יתקיים: באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, **ביומיים מרוכזים ב - 17/10 וב 19/10 וב 11 מפגשים בימי ג'**, אחת לשבועיים, החל מה- 24/10/2017 בין השעות 16:00-14:15.

שכר לימוד: 765 ₪.

6. תהליכים קבוצתיים – יישומים לעבודת הפסיכולוג החינוכי

מנחה: חלי ברק שטיין, פסיכולוגית חינוכית מומחית, מנחת קבוצות, מלווה צוותים חינוכיים וטיפוליים בתחומי הדיאלוג הרגשי-האישי והקבוצתי. מחברת הספרים 'בגובה העיניים', 'תקשיבו לי רגע', ו'כשהילדים יוצאים מהבית'.

מטרות הקורס:

- רכישת ידע להבנת תהליכים קבוצתיים בקבוצות פסיכולוגיות, בכתות ובצוותים במערכת החינוך
- הבנת מהותן של התערבויות קבוצתיות בגישת 'הקבוצה כשלם'.
- אפשרות להשתמש בידע מהסדנה להדרכת יועצות ומורים, להתערבויות בישיבות צוותים רב מקצועיים ובקבוצות שיקימו הפסיכולוגים.

נושאי הלמידה:

פגישה ראשונה:

סטינג הקבוצה- בכאן ועכשיו, והמשגתו למשתתפים. תיאום צפיות, תרגיל הכרות- דגש על זהות המנחה. הבנת מאפייני שלב טרום קבוצה ותחילת קבוצה- כפי שהם קורים אצלנו בקבוצה ובקבוצות שמנחים המשתתפים.

פגישה שנייה:

משמעות התפיסה של 'הקבוצה כשלם' מול התפיסה האינדיבידואלית של הדגש על היחיד. זיהוי סוגי קבוצות בכלל, ובמערכת החינוך בפרט. הבנת תהליכים דינמיים בקבוצות משימה של 'תוכן- ותהליך'. זיהוי תמות תוכן ורגש בקבוצות.

פגישה שלישית:

קולות קבוצתיים בקבוצה- הבנה דינמית של משמעותם. - המשתלט, השעיר לעזאזל, ועוד תאוריית ה'פוקל קונפליקט' של ליברמן, יישומים שלה להנחיית קבוצות דיון בדילמות הנחיה: איחורים, חיסורים, הסגרה עצמית של מנחה ועוד

פגישה רביעית:

שלבים התפתחותיים בקבוצה- מאפיינים, תפקיד מנחה, והתערבויות מתאימים בשלבי קבוצה שונים תכנון תכנים, ועבודה עם הפעלות בקבוצה.

פגישה חמישית:

התנגדויות בקבוצה- יישום לבעיות משמעת ומוטיבציה בכתות וצוותים דגש על שלב הסיום בקבוצה, שלנו ובקבוצות בכלל פרידה

אופן הלמידה:

שילוב של למידה תאורטית, עם דיונים, ניתוחי מקרים, התנסויות והתבוננות על תהליכים 'בכאן ועכשיו' של הקבוצה הלומדת עצמה.

דרישות הקורס: נוכחות, קריאת מאמרים במהלך הקורס,

הגשת עבודה כתובה- ניתוח קבוצה בהתייחס לאחד ההיבטים שנלמדו בקורס. כך למשל: שלבים בקבוצה, קולות בקבוצה, התנגדויות בקבוצה, שימוש בהפעלות. התבססות על לפחות שני מקורות ביבליוגרפיים. היקף העבודה- עד חמישה עמודים.

הקורס מיועד: מתמחים ומומחים

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות

הקורס יתקיים: באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, בחמישה ימים מרוכזים ב -

15/10, 16/10, 17/10, 22/10, 23/10 בין השעות 9:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ₪.

7. התמודדות רב ממדית עם חוסר האונים ההורי

המנחה: ד"ר אורית אלפי – פסיכולוגית חינוכית מדריכה ומנהלת שפ"ח ב"ש, מטפלת משפחתית. מלמדת במסלול לפסיכולוגיה חינוכית באוניברסיטת בן – גוריון.

מטרת הקורס: מטרת הלמידה המרכזית של הקורס היא לפתח את יכולת הפסיכולוג החינוכי להנחות הורים אשר חשים חוסר אונים מול בעיות של ילדיהם.

תכני הקורס: חוסר אונים הורי מתאר מצב שבו ההורים מאמינים כי הם איבדו את יכולת השליטה על ילדיהם. זוהי חוויה הורית שיש בה ממד רגשי, ממד קוגניטיבי וממד התנהגותי והיא מלווה לעיתים קרובות בתחושה של ייאוש וכישלון. הקורס עוסק בתפיסות תיאורטיות שונות לגבי תהליכים הוריים ותהליכי התמודדות עם קשיים רגשיים ותפקודיים של ילדים. חלק מהלמידה עוסק ביישומים מתוך תפיסות התנהגותיות וקוגניטיביות ובו מוצגות טכניקות התערבות המשפיעות על החשיבה והפעולה ההורית. חלקה האחר של הלמידה עוסק בגישות דינאמיות ומנתח את התהליכים הרגשיים המתרחשים בקרב הורים חסרי אונים והאופן שבו ניתן לחבור לחוויות ראשוניות ומעצבות המניעות את ההתנהגות ההורית. גישות נוספות המוצגות בקורס מקורן בחשיבה המשפחתית ודרכן מוצגות שיטות התערבות המסייעות בהבניה של בריתות פונקציונאליות וכינון דרכי תקשורת אדפטיביות שיכולות לסייע להורים ליציאה מתוך תחושת חוסר האונים. הלמידה בקורס משלבת חלקים תיאורטיים וחלקים חווייתיים. סימולציות, ניתוחי מקרה ועבודה בקבוצות קטנות.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים.

דרישות הקורס: השתתפות של לפחות 80% מהמפגשים, קריאה מוקדמת של החומר הרלוונטי והגשת עבודה.

היקף הקורס : 40 שעות ב- 5 מפגשים באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בשעות 9:00-15:45

בתאריכים: **18/10 ,15/10 ,1/10 ,24/9 ,17/9**

נושאי המפגשים בקורס

חוסר אונים הורי - המושג ומשמעותו הפסיכולוגית	
התנהגות הורית , גישות התנהגותיות	
חשיבה הורית - מודלים קוגניטיביים, ייחוסים ונרטיבים של הורים	
תקשורת הורית - מודלים משפחתיים, קואליציות הוריות, סגנונות תקשורת והעברה בין דורית בהורות	
רגשות הוריות - הפנמות ראשוניות של הורים, מודלים של התקשרות והתקשרות מחודשת , חרדה והגנות הוריות	
מבט אינטגרטיבי על חוסר האונים ההורי ובניית אסטרטגיה טיפולית בתהליכי הדרכת הורים	

הקורס מיועד: למתמחים בכל שלבי ההתמחות.

דרישות מהמשתתפים : השתתפות **מלאה** בכל המפגשים ועבודת סיום (4-5 עמודים) המתבססת על העברה של לפחות פעילות אחת ברוח הקורס בבית ספר וניתוח של אותה פעילות על פי קריטריונים שיינתנו למשתתפים.

שכר לימוד: 765 ₪.

8. תכנית התקשרו"ת (הורות תומכת קשר ותקווה)

הכשרה תיאורטית לתוכנית המלאה המיועדת לעבודה עם הורים וגננות

מרצה: **טלי טרגר**, פסיכולוגית חינוכית, מדריכה – מנחה בתוכנית התקשרו"ת הורים וגננות. מנהלת שפ"ח מעלה-אדומים, ניהלה בעבר את היחידה למיניות ומשפחה בשפ"ח משה"ח מנחת קבוצות, קליניקה פרטית.

תקציר הקורס: תכנית התקשרו"ת הינה תכנית לטיפול ומניעה בבעיות התנהגות בגיל הגן, שבבסיסה עבודה עם הורים לילדים עם קשיים בוויסות העצמי (התנהגותי ורגשי). ייחודה של התוכנית הוא בהיותה מבוססת ראיות והמחקר המלווה אותה זכה לפרסום והערכה נרחבים בארץ ובחו"ל. תכנית התקשרו"ת מתפתחת ומתרחבת באופן מתמיד ומתקיימת כיום במספר הולך ועולה של רשויות מקומיות. לאחרונה הותאמו תכני התוכנית לעבודה בגנים ולהנחיית גננות במסגרת השתלמויות "אופק חדש". התוכנית המלאה, הכוללת עבודה עם הורים ועם גננות, מאפשרת מתן מעטפת מלאה לטיפול בקשייו של הילד המגלה קשיי התנהגות.

התקשרו"ת הינה כיום תכנית הדגל של אגף פסיכולוגיה בשפ"ח בתחום המניעה לילדים בגיל הגן ונכללת במאגר התוכניות של התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, בתוכניות "עיר ללא אלימות" ובפרויקט שפ"ח.

תכנית התקשרו"ת להורים מועברת במסגרת המדרשה זו השנה השלישית. השנה מוצעת לראשונה אפשרות ללמידת תכנית מלאה המשלבת גם את "התקשרו"ת-גן" תכנית המעניקה לגננות ידע וכלים תיאורטיים ומעשיים לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של ילדים בגן בשיתוף עם הוריהם.

את הבסיס התאורטי שיועבר בהשתלמות יוכלו המשתתפים להשלים באמצעות הדרכה על הנחיית קבוצת הורים או על השתלמות לגננות ולקבל הסמכה כמנחה התקשרו"ת הורים או התקשרו"ת גן. **ההדרכה תעשה ע"י צוות המדריכים הבכירים של התקשרו"ת בשפ"ח** שיבחרו להפעיל את התוכניות. **ההדרכה תתקצב על ידי השפ"ח.**

מבנה ההשתלמות: ההשתלמות תינתן בחמישה ימים מרוכזים (40 שעות בסה"כ)

בתאריכים **10/9 , 18/9 , 25/2 , 8/3 , 12/3** בין השעות 09:00-15:45.

עלות: 765 ₪.

נושאי הלמידה- התקשרו"ת הורים

1. רקע תיאורטי בנושאים של וויסות רגשי והתפתחות של בעיות התנהגות בגילאי הגן.
2. חיזוק קשר הורה ילד והגברת התנהגות אדפטיבית של ילדים דרך שימוש בכלים חיוביים של משחק, שבח, תגמולים וטבלאות הצלחות אישית
3. הקניית כלים להצבת גבולות וצמצום התנהגויות לא אדפטיביות אצל הילדים דרך מתן הוראות יעילות, תוצאות טבעיות והגינות, פסק זמן והחזקה מגינה.
4. עבודה על ויסות רגשי של ההורה תוך התבוננות במשפחת המוצא והבנת תהליכי העברה בין-דורית.
5. הכרת תהליכים קבוצתיים ומודל של הדרכה ב'קו'!

1. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה לבניית ארבעת הממדים של קשר בטוח: תומך, שומר, יציב ומתואם (מודל תשי"ם) על פי פירמידת התקשרו"ת.
2. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה שמחזקים את הוויסות העצמי, שיתוף הפעולה והדימוי העצמי של ילדים מאתגרים בסיכון לבעיות התנהגות, כמו: "מרקור החיובי", "משחק כל הכבוד", "כיסא המחמאות", "משחק מכוון ילד" ו"תכנית הצלחות".
3. למידת מושגים ושיטות עבודה לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של כלל ילדי הגן, כמו: "משחק ההצלחות", תהליכי סליחה תיקון ופיוס.
4. טיפוח יחסי שותפות עם הורי הגן ולביצוע תכנית התערבות שיתופית עם הורים לילדים בעלי קשיי ויסות והתנהגות.
5. למידה ותרגול של שיטת "כוח המוח"- כיצד לכעוס בלי להרוס, פינת רגיעה בגן, פתרון בעיות.

אופן הלמידה: המפגשים יתבססו על דיונים תיאורטיים, משחקי תפקידים וקטעי צפייה. יערך תרגול של כלים ודין בדרך העברה והיישום של התוכנית בעבודה עם קבוצות הורים וגננות וכן בעבודה עם גננות בגני הילדים. במהלך הקורס המשתתפים ידרשו לקריאת מאמרים, וכן להצגת מקרים.

שימו לב: ספר ההדרכה של התוכנית (מנואל) יימסר רק לאלו מבין המשתלמים אשר ישלימו את הסמכתם להדרכה בתוכנית, ינחו קבוצה (הורים או גננות) ויקבלו הדרכה כנדרש. ההדרכה תכלול את הצגת התוכנית בפני שותפים פוטנציאליים, גיוס הגננות, איתור הילדים ועריכת הראיונות להורים. כמו כן ההדרכה תלווה את התהליך הקבוצתי ותעמיק את הידע התיאורטי הרלוונטי לשלבים השונים בעבודה עם קבוצות ההורים והגננות.

דרישות הקורס: השתתפות מלאה בכל המפגשים. כתיבת עבודת סיכום.

על הפסיכולוג המועמד להשתלמות לענות על התנאים הבאים:

- בעל ניסיון של שלוש שנים בעבודה בשירות פסיכולוגי חינוכי.
- עדיפות לבעלי ניסיון בעבודה בגיל הרך.
- עדיפות לבעלי ניסיון בהנחיית קבוצות.

לקבלת מידע נוסף בנוגע לתוכנית ניתן לעיין בשפ"ינט תחת הכותרת התקשרו"ת. מנהלי השירותים הפסיכולוגיים בלבד יוכלו לפנות לקבלת פרטים נוספים לגבי הדרכה לגב' אורית כהן, רכזת פרויקטים ותוכניות לאומיות בשפ"י למייל toyta6@gmail.com

9. הסמכות ההורית החדשה

המנחה: גלית זיגמן נחמיאס – פסיכולוגית קלינית מומחית, סגנית מנהל המרפאה לסמכות הורית, מרכז שניידר.

השתלמות זו מציגה מודל טיפולי המיועד לצוותים מקצועיים המטפלים ומייעצים להורים ולמשפחות. הגישה הטיפולית הינה ממוקדת ואפקטיבית ונועדה להעצים את הסמכות ההורית במצבים של בעיות התנהגות מצד ילדים או מתבגרים כגון אלימות, התקפי זעם, דורשנות, סירוב לשיתוף פעולה, חרדות ועוד.

ההשתלמות מורכבת מהרצאות וסימולציות הממחישות את השימוש הקליני באמצעים הטיפולים שהוצגו. הסימולציות מאפשרות באופן זה התנסות במתודה הטיפולית, באופן שיעודד מטפלים בהמשך לנסות ולהשתמש בכלים הטיפולים שהוצגו בפניהם. למודרכים ימסרו גם דפי הסבר והנחייה מפורטים על כל נושא שיוצג. דפי הנחייה אלו יוכלו גם לשמש את המודרכים בעבודתם עם הורים.

הקורס מיועד ל: מתמחים ומומחים בכל השלבים.

דרישות הקורס: השתתפות **מלאה** המפגשים. קריאת חומר תיאורטי. הגשת עבודה בסיום

הקורס יתקיים: בחמישה ימים מרוכזים באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בב"ס לחינוך, בתאריכים 5/9, 6/9, 13/9, 26/9, 27/9, בין השעות 9:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ₪.

ל"ז ותוכן ההשתלמות – גישת הסמכות החדשה

מפגש	שעה	נושא	תוכן
5/9/17	8:45-9:00	התכנסות	
	9:00-10:30	סמכות חדשה – עקרונות יסוד ומבנה הייעוץ	במסגרת הרצאת הפתיחה יוצגו עקרונות הסמכות החדשה, ומדוע קיים צורך בסמכות שונה מבעבר. כמו כן יוגדרו מבנה ומסגרת הייעוץ ולמי הוא מיועד.
	10:30-10:45	הפסקה	
	10:45-12:15	תהליכי הסלמה וכלים לצמצום הסלמה	יוצגו דינמיקות של הקצנה בין הורים לילדים וטכניקות המסייעות להבנות נוכחות הורית הנמנעת ממאבקי כח עם הילד ובד בבד מציעה עמדה הורית נחרצת מול התנהגות שלילית של הילד. נלמד שימוש ב"עקרון ההשהיה" וטכניקת "הסימנייה". נעשה שימוש בעקרון המרכזי: שליטה עצמית במקום שליטה על האחר.
	12:15-12:30	הפסקה	
12:30-14:00	מיקוד הטיפול ו"שלושת הסלים"	על מנת להיות אפקטיביים בהתערבות קצרת מועד יש צורך בהגדרת מטרות ויצירת סדר עדיפויות בין ההתנהגויות הבעייתיות של הילד. שיטת "שלושת הסלים" מהווה אמצעי יעיל לכך. נלמד	

עקרונות לסדר יום והכרות עם המושג "ילד פיצוץ".			
הפסקה		14:00-14:15	
נתרגל את תפקיד המטפל בתהליכי מיקוד הטיפול ובתחקיר תהליכי הסלמה בבית, נדגיש את הצורך והחשיבות בשימור ברית טיפולית חיובית גם במצבים בהם הורים מסלימים.	תרגול מפגש טיפולי ראשון עם הורים	14:15-15:45	
התכנסות		8:45-9:00	6/9/17
מטרת ההכרזה הינה הצהרת כוונות הוריות לילד, באשר לעמדתם ופעולתם העתידית. המרכיב העיקרי שבה הינו האמירה כי מעתה, התמודדותם עם הנעשה בבית עומדת להשתנות. מבחינה זו משמשת ההכרזה פעולה המסמלת נקודת מפנה לכל אחד מבני הבית. ידובר מהן התגובות האופייניות של ילדים למהלך זה.	הכרזה – רקע תאורטי ואספקטים קליניים	9:00-10:30	
הפסקה		10:30-10:45	
המודרכים יונחו כיצד בונים הכרזה משמעותית המעצימה את סמכותם של ההורים באופן שאינו מסלים, יתנסו בכתיבה של הכרזות ותיקון הכרזה של הורים. כמו כן נתנסה בחוויית הילד וההורים בזמן הכרזה בעזרת הדגמה.	הכרזה – סדנת כתיבה וניסוח	10:45-12:15	
הפסקה		12:15-12:30	
נתרגל את תפקיד המטפל בהכנת ההורים לקראת ההכרזה. כמו כן נתרגל את תפקיד המטפל במפגש לאחר ביצוע ההכרזה, שהינו קריטי להעמקת הברית הטיפולית.	הכרזה – סימולציה של מפגש טיפולי	12:30-14:00	
הפסקה		14:00-14:15	
נלמד על כלים, אותם מבצע ההורה, ומטרתם חיזוק הקשר עם הילד או יצירת ערוץ לשיתוף פעולה עמו: "מחוות פיוס"- המסייעות לשיפור האווירה בבית ומאפשרות לא להסלים את המתרחש בבית "החצנה" - כלי טיפולי המאפשר שיתוף פעולה עם הילד במצבים בהם קולות פנימיים בילד מעוניינים בשינוי.	גשרים לשיתוף פעולה עם הילד	14:15-15:45	
תוכן	נושא	שעה	מפגש
התכנסות		8:45-9:00	13/9/17
ההתיישבות היא כלי מרכזי ורב עוצמה המאפשר להורה להפגין נוכחות הורית בבית תוך אי הגררות למאבקי כח. יתואר הרציונאל העומד מאחורי ה"התיישבות" והנחיות מעשיות למטפל המדריך הורים לבצע אותה.	התיישבות – רקע תאורטי ואספקטים קליניים	9:00-10:30	
הפסקה		10:30-10:45	
נתרגל את המפגש בו המטפל מכין את ההורים לביצוע התיישבות והמפגש לאחר שההורים ביצעו התיישבות.	התיישבות – סימולציה	10:45-12:15	
הפסקה		12:15-12:30	
ילדים הסובלים מחרדה חווים מצוקה רבה, אשר מובילה הורים להשלים עם דרישות הילד, בדרך שאינה תמיד מיטיבה. במפגש יוצגו אמצעים המאפשרים למטפל לזהות אקומודציה הורית ולסייע להורים להתמודד טוב יותר עם תופעת החרדה והשלכותיה.	הסמכות החדשה לילדים הסובלים מחרדה	12:30-14:00	
הפסקה		14:00-14:15	
נתרגל פגישה עם הורים לילד הסובל מחרדה, כולל הצורך לזהות דפוסי התמודדות הוריים וההנחיות ליצירת שינוי.	חרדה – סימולציה	14:15-15:45	

התכנסות		8:45-9:00	26/9/17	
גיוס תומכים מהווה כלי טיפולי משמעותי במודל הסמכות החדשה. טכניקה זו מאפשרת להורים ליצור שינוי מהותי בדינמיקה המשפחתית על ידי הזמנת מעורבות של תומכים מסביבתם. בהרצאה יוצג הרציונל העומד מאחורי אמצעי זה והדרכים ליישומו.	גיוס תומכים – רקע תאורטי ואספקטים קליניים	9:00-10:30		
הפסקה		10:30-10:45		
עריכת פגישת תומכים וניהולה הנה פעולה מורכבת. הבנייה יעילה של פגישה זו מאפשרת למצות את התמיכה שיכולים לגייס ההורים מהתומכים המשתתפים בה. בפגישה זו תערך הדגמה של ניהול פגישת התומכים ואחריה דיון עם המשתתפים.	ניהול פגישת תומכים – הדגמה	10:45-12:15		
הפסקה		12:15-12:30		
הורים לילדים עם בעיות התנהגות, חשים לא אחת אשמה בעקבות התנהגות ילדם, הם חוששים לשתף אחרים במצוקותיהם ובקשייהם, ובעקבות זאת נותרים בודדים וחסרי אונים. נתרגל את תפקיד המטפל בהובלת ההורים לגיוס תמיכה, התמודדות עם התנגדויות ודילמות הוריות והכנתם למפגש תומכים.	גיוס תומכים – התמודדות עם התנגדות ההורים	12:30-14:00		
הפסקה		14:00-14:15		
כלים אלו מיועדים להפגין את התנגדות ההורים להיעלמותו של הילד, חזרה בשעות מאוחרות או להשתתפותו בפעילויות כגון פשיעה או שימוש באלכוהול וסמים. כלים אלו מאפשרים להורים להשיב את נוכחותם לחיי ילדם גם מחוץ לבית.	סבב טלפונים ונוכחות בשטח	14:15-15:45		
תוכן	נושא	שעה		מפגש
התכנסות		8:45-9:00		27/9/17
האינטרנט מהווה כיום עולם ומלואו שילדינו משוטטים בו. קיים חשש בקרב הורים ביחס להשלכות התפקודיות של שימוש ממושך באינטרנט וחשיפה לתכנים לא הולמים. במפגש יוצגו אמצעים המאפשרים להורים להתמודד טוב יותר מול קשיים אלו, תוך התייחסות לשלוש רמות השגחה. תתואר התמודדות עם בריונות רשת במסגרת הקהילה.	השגחה בעולם דיגיטאלי	9:00-10:30		
הפסקה		10:30-10:45		
כחלק מתהליך גיוס ההורים לפעולות מעשיות בגישת הסמכות החדשה, המטפל עושה שימוש בנרטיב טיפולי המסביר להורה את קשיי הילד ומתאר את התהליך ההורי מנקודת מבט של נרטיב אמפתי. יוסברו עקרונות בניית הנרטיב ויוצג תיאור מקרה בו נעשה שימוש בנרטיב טיפולי משמעותי.	הנרטיב הטיפולי ותאור מקרה	10:45-12:15		
הפסקה		12:15-12:30		
פעולות תיקון הינן אמצעי טיפולי המאפשר להורים לפעול לאו דווקא ממקום של שכר ועונש אלא ממקום המאפשר לילד לתקן את הנזק שנגרם כתוצאה מהתנהגותו. יכולתו של ההורה להיות שם ולהוביל את פעולת התיקון מסייעת להעצמת סמכותו תוך בניית נוכחות הורית חיובית.	פעולות תיקון	12:30-14:00		
הפסקה		14:00-14:15		

<p>יוצגו המורכבויות של סיום טיפול בטיפול קצר וכיצד ניתן לנסח מכתב סיום להורים המאפשר סיכום עוצמתי של המהלך הטיפולי ושימור הישגי הטיפול שהתמשו.</p>	<p>סיום טיפול ומכתב סיכום</p>	<p>14:15-15:00</p>	
<p>המשך ייעוץ על מקרים טיפוליים המאפשר הטמעה ויישום של החומר הנלמד בצורה הטובה ביותר ומחזק את יכולת המטפלים להשתמש בגישה בפועל. כמו כן נסכם את ההכשרה, חווית המשתתפים, שאלות ודילמות בהמשך יישום הגישה.</p>	<p>ייעוץ על מקרים וסיכום ההכשרה</p>	<p>15:00-15:45</p>	

10. פסיכולוגיה נרטיבית

מנחים: רחל פארן – פסיכולוגית קלינית וחינוכית מדריכה, מדריכה בשירותים פסיכולוגיים.

ישי שלף – פסיכולוג חינוכי מדריך, מנהל השרות הפסיכולוגי החינוכי מודיעין עילית.

הנ"ל מנהלים שותפים של מרכז קס"ם (קשב לסיפורים מועדפים) מטפלים ומנחים סדנאות בגישה הנרטיבית. (כל מפגש יונחה על ידי אחד מהמנחים לחוד)

מטרת הקורס: פיתוח העמדה הטיפולית הבסיסית והקניית הכלים המעשיים ע"פ הגישה הנרטיבית של מייקל ווייט ודיוויד אפסטון, לעבודה עם היחיד, המשפחה, הדרכות הורים, ישיבות צוות וקבוצות. הגישה מבוססת על תפיסות פוסט-סטרוקטורליות, פוסט-מודרניות, אנתרופולוגיה תרבותית, והבנייה חברתית. בין השאר מניחה גישה זו שהאדם הוא המומחה לחייו והמטפל הוא המומחה בתהליך. מתוך גישה זו נגזרות עמדות של סקרנות וכבוד, שיתופיות, שקיפות, העצמה והגדלת תחושת הבחירה. הטיפול נעשה באווירה ייחודית מבחינת האופטימיות שבו והוא נותן מקום רב לכוחות, לשמחה, להומור וליצירתיות של המטפל והמטופל במשותף.

תכני הקורס ואופן העברתו: מיומנויות שיוקנו: הקשבה מעמדת אי ידיעה, שאלות להצהרת עמדה, החצנה (externalization), שאלות פירוק ההבניה של בעיות, מציאת יוצאי דופן לסיפור הבעייתי וטווית סיפורים חלופיים מועדפים מהם, התחברות לדמויות משמעותיות קיימות וכינון מחדש של קשרים שאבדו, בניית פיגומים לפיתוח משמעות וזהות מועדפת, קבוצות הדהוד, כתיבה טיפולית של מכתבים ומסמכים ברוח נרטיבית. במהלך הפגישות ישולבו דיון תיאורטי, דיון בקריאה, עם התנסויות חווייתיות אגב חיוך ויצירתיות.

הקורס מיועד: למומחים ולמתמחים לקראת סוף ההתמחות.

דרישות הקורס: השתתפות **מלאה** בכל המפגשים והגשת עבודה.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות ב 5 ימים מרוכזים ב- 3/9, 7/9, 10/9, 13/9, 18/9

בשעות 9:00-15:45, באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

שכר לימוד: 765 ₪.

11. מי מפחד מדרקונים? - טיפול קצר מועד בהפרעות חרדה בילדים ובני נוער.

המנחה: אדר לביא, פסיכולוג חינוכי מדריך, מטפל ומדריך בביופידיבק (אגודה הישראלית לפסיכופיזיולוגיה יישומית) מטפל בשיטת SE ומורשה להיפנוזה. עוסק כיום בהדרכת מתמחים, מטפל בהפרעות חרדה וטראומה, מנחה סדנאות והשתלמויות ומכשיר מטפלים בביופידיבק ובשיטות נלוות.

בהשתלמות נלמד מודל טיפולי וכלים יישומיים לעבודה טיפולית, בהפרעות חרדה. המודל משלב חשיבה פסיכופיזיולוגית, וקוגניטיבית ומבוסס על טיפול מוגבל בזמן.

מבין הנושאים שיילמדו:

- א. הנרטיבים הפסיכו פיזיולוגיים המרפאים, מה קורה לנו בגוף בזמן לחץ וברגיעה?
- ב. משחקיות וקשיבות בטיפול וכיצד הם מסייעים להגברת השפעה הטיפולית.
- ג. שילוב בין גישות פסיכו פיזיולוגיות יחד עם גישות קוגניטיביות התנהגותיות ואחרות
- ד. הקנייה של טכניקות התרגעות
- ה. הנוכחות הטיפולית הגמישה של המטפל כיצד היא מסייעת לויסות העצמי של המטופל?
- ו. הכרות עם מודל טיפולי של שנים עשר מפגשים.

הקורס יערך במתכונת של סדנה שבה יהיה שילוב בין הקניית ידע, הדגמה והתנסות בתרגול בזוגות. במקביל יתבקשו המשתתפים להתנסות בטכניקות השונות ולדווח על ההתנסות, ובחלק השני של הקורס המשתתפים יתבקשו להתנסות בעבודה טיפולית עם ילד, או קבוצת ילדים ולהגיש הצגת מקרה קצרה המתארת את ההתערבות, ומסתמכת על המשגה תיאורטית.

דרישות הקורס: השתתפות מלאה בכל המפגשים

הקורס יערך במתכונת של סדנה שבה יהיה שילוב בין הקניית ידע הדגמה והתנסות בתרגול בזוגות. במקביל יתבקשו המשתתפים להתנסות בטכניקות השונות ולדווח על ההתנסות, ובחלק השני של הקורס המשתתפים יתבקשו להתנסות בעבודה טיפולית עם ילד, או קבוצת ילדים ולהגיש הצגת מקרה קצרה המתארת את ההתערבות, ומסתמכת על המשגה תיאורטית.

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות. הקורס יתקיים בחמישה ימים מרוכזים בתאריכים 7/9, 10/9, 18/9, 2/10 בין השעות 09:00-15:45. באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

שכר לימוד: 765 ₪.

12. עבודה טיפולית עם מתבגרים

מרצה: עדנה רשף פסיכולוגית קלינית וחינוכית מומחית, בוגרת בה"ס לפסיכותרפיה של אוניברסיטת תל-אביב והתכנית ההתייחסותית, מוסמכת בהיפנוזה מטפלת בקליניקה פרטית.

תקציר: גיל ההתבגרות הוא שלב בין ילדות לבגרות שמאופיין בשינויים דרמטיים רבים: פיזיים, מיניים, רגשיים קוגניטיביים וחברתיים. תהליכי ההתבגרות כוללים מטלות התפתחותיות שונות: השגת עצמאות יחסית תוך כדי יציאה מתלות מרבית בהורים, השגת יחסי אהבה ויכולת לאינטימיות ותחילת יכולת תכנון העתיד, תהליכי עיצוב זהותו האישית. השינויים הללו יוצרים מיזוג שיכול ליצור קשיים חמורים בקצה האחד של הרצף ואתגרים מרגשים של גדילה בקצה השני. בתהליך ההתבגרות לא פעם מתעוררים קונפליקטים ומשברים המלווים בחרדה וגוררים אחרים לחצים, איומים, הסתגרות ושימוש בכוח פיזי, בריחה מהבית, התמכרויות, הפרעות אכילה, דיכאון, יחסי מין מוקדמים. במהלך הקורס נדון בגבול בין נורמליות לפתולוגיה בגיל זה. כמו כן נבחן את הקשר הטיפולי הייחודי הנוצר בעבודה עם מתבגרים והוריהם. מהי מקומה של המשפחה בתהליך זה בתקופתנו ומערכת החינוך. נדון בתהליכי העברה והעברה נגדיים: למטפל במתבגרים יש לא פעם בעיה קבועה שנוגעת לשאלת ההזדהות הלא מודעות שלו. הוא עלול להזדהות עם המתבגר כנגד הוריו, או עם ההורים כנגד המתבגר או עם העמדות ההוריות ההגנתיות כלפי המתבגר. כמו כן עוצמת הטלטלות הנפשיות הנעות בין רגרסיות להתקדמויות רגשיות המלוות בחרדה כל אלה עלולים לעורר במטפל את חרדותיו הלא מודעות שלו עצמו. נדון בצורך של המתבגר במבוגר ששורד את ההרסנות ההתבגרותית שלו בלי להיות נקמן או נוטש.

מטרות הקורס:

- העמקת ההבנה התאורטית והטיפולית בעבודה עם מתבגרים.
- סוגיות התפתחותיות של גיל ההתבגרות
- הבניית תהליכי התערבות בטיפול עם המתבגר

נושאי הלמידה:

- תקופת ההתבגרות ושלביה- סוגיות התפתחותיות של גיל ההתבגרות על פי התאוריות הפסיכואנליטיות הקלסיות והמודרניות.
- התפתחות הזהות האישית של המתבגר
- פתולוגיות של גיל ההתבגרות
- טיפול פסיכולוגי במתבגרים
- עבודה עם הורים ועם הצוות החינוכי

אופן הלמידה:

במפגשים יתקיים שילוב בין למידה תאורטית, קריאת מאמרים, התנסויות חווייתיות, סרטים והצגת מקרים מהשטח ועיבודם במשותף.

דרישות הקורס: השתתפות מלאה, קריאת חומר תאורטי, עבודת סיום..

הצגת ההתערבות במסגרת הקורס. בכתב, כולל פגישה טיפולית אחת מפורטת. קריאה שוטפת של המאמרים. הגשת עבודה כתובה: הצגת מקרה תוך התייחסות לחומרים שנלמדו במהלך הקורס ולביבליוגרפיה מתאימה.

הקורס מיועד: לפרה מתמחים ולמתמחים שמטפלים במתבגרים.

הקורס יתקיים: באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, בחמישה ימים מרוכזים, ב-
18/10, 27/9, 17/9, 13/9, 3/9 בין השעות 09:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ₪.

13. יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי (CBT)

בילדים ומתבגרים

המנחה: ליאור כהן, פסיכולוג קליני מומחה. דוקטורנט במחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית ועוסק במחקר על טיפול קוגניטיבי-התנהגותי בחרדה חברתית. חבר מומחה באגודה הישראלית לטיפול התנהגותי-קוגניטיבי (איט"ה). עובד בקליניקה פרטית עם ילדים, מתבגרים ומבוגרים בגישה קוגניטיבית-התנהגותית.

הקורס יעסוק ביסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי בילדים ומתבגרים, ובעבודה עם הורים בגישה קוגניטיבית-התנהגותית.

מטרת הקורס ואופן העברתו: בקורס יוצגו המושגים התיאורטיים, החשיבה הקלינית והעקרונות הטיפוליים הבסיסיים של הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי בילדים ומתבגרים. האוריינטציה של הקורס הינה יישומית, וינתן דגש על יישום הנלמד בעבודה בשטח. כמו כן, יוצגו "ארגז-הכלים", כלי האבחון והטכניקות העיקריות לטיפול בבעיות השונות הנפוצות בקרב ילדים ומתבגרים. בקורס ינתן דגש לעקרונות טיפוליים שנמצאו יעילים מבחינה אמפירית (Evidence-Based). על מנת להדגים את דרך הטיפול הקוגניטיבית-התנהגותית בילדים ינתן דגש מורחב על הפרעות חרדה (הפרעת פניקה, פוביות, חרדה חברתית וכו'). הקורס יכלול תרגול מיומנויות של טיפול קוגניטיבי-התנהגותי הן בזמן הקורס והן בקרב ילדים ומשפחות מהעבודה השוטפת של המשתתפים בקורס.

הקורס מיועד: למומחים ולמדריכים

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות.

הקורס יתקיים: באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, בחמישה ימים מרוכזים בתאריכים: 6/9, 13/9, 19/9, 27/9, 18/10, בין השעות 9:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ₪.

14. טיפול בילדים נפגעי פגיעה מינית - שנה ב'.

ריכוז הקורס:

שיפורה קלמנוביץ: רכזת התחום של מיניות בריאה והתערבויות סביב פגיעות מיניות בשפ"ח ירושלים, כולל מרכז טיפולי לילדים שעברו פגיעה מינית. מדריכה בפסיכולוגיה חינוכית, שפ"ח ירושלים.

אריאל לייקת: רכז מחוז ירושלים ביחידה למניעת התעללות של שפ"ח, מדריך בפסיכולוגיה חינוכית, שפ"ח בית שמש.

מרצי הקורס: מרצים מומחים בתחום הטיפול בפגיעה מינית בילדים ובנוער.

היקף הקורס ומועד: 80 שעות אקדמיות - בשנתיים.

השנה שנה ב': 40 שעות, בשלושה ימים מרוכזים ב 4/9, 7/9, 11/9 בין השעות 9:00-15:45
8 מפגשים בימי ג' אחת לשבועיים, באוניברסיטה העברית בירושלים, בביה"ס לחינוך,
 בין השעות 12:15-14:00, החל מה 24/10/2017.

ידע/ניסיון נדרשים כתנאי סף ללמידה בקורס: פסיכולוגים חינוכיים מומחים או לקראת סיום ההתמחות, בעלי ניסיון רב בטיפול בילדים ו/או במתבגרים (של לפחות שנה בליווי של הדרכה בתחום הטיפולי).

תיאור כללי של הקורס, כולל מטרות, יעדים, ונושאים מרכזיים שילמדו במהלך הקורס:
 מטרת הקורס להכשיר פסיכולוגים חינוכיים לטיפול בילדים שעברו פגיעה מינית. הקורס הינו תיאורטי, אך מעודד התנסות מעשית, ויינתן מקום להבאת מקרים להיוועצות.

נושאים מרכזיים:

- התערבות מערכתית במקרה של פגיעה מינית, כולל קשר עם גורמים בקהילה (עובדים סוציאליים לחוק הנוער, חוקרי ילדים וכד')
- התפתחות מינית נורמטיבית מגיל הרך ועד גיל ההתבגרות
- ההשלכות הפסיכולוגיות וההתפתחותיות של פגיעה מינית בילדות ובהתבגרות.
- התמונה הקלינית של ילדים שעברו פגיעה מינית, הדינמיקה של פגיעה מינית, הכרות עם מושגים מרכזיים בתחום, הגנות אופייניות והשלכות רגשיות.
- חשיפה והכרות ראשונית עם מגוון של כלים טיפוליים לילדים ולמתבגרים שעברו פגיעה מינית.
- הדינמיקה של פגיעה מינית בתוך המשפחה והתערבויות טיפוליות מתאימות.
- חשיפה לתכנים מיניים לא מתאימים לילדים במדיה ובטכנולוגיה.
- הקשר עם הפוגע (המבוגר) או הילד עם התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת.
- ביטויי פגיעה מינית בחדר הטיפולים (כמו תהליכי העברה והעברה נגדית, כיצד להבינם ולעבוד איתם).

* כמו בלמידה בכל תחום טיפולי יש צורך בהתנסות קלינית מלווה בהדרכה. ההכשרה המעשית אינה חלק מהקורס, והיא באחריות הלומדים.

אופן הלמידה: הרצאות פרונטליות וסדנאות.

חובות הלומד:

- א. נוכחות מלאה, לא פחות מ-80% נוכחות וגם אז ההיעדרות רק עם אישור.
- ב. קריאת חומר ביבליוגרפיה, הצגת מקרים במהלך הקורס, עבודת גמר באורך של 3-6 עמודים אותה ניתן להגיש לכל המאוחר עד 4 שבועות מתום הקורס. על הלומד להביא לידי ביטוי את תהליך הלמידה שעבר תוך שימוש בהמשגות תאורטיות.
- ג. לסיום תהליך ההכשרה לפי הסטנדרטיים הארציים, על משתתפי הקורס לטפל בלפחות שני ילדים שעברו פגיעה מינית בליווי של הדרכה במשך שנתיים בהיקף של 80 שעות, הדרכה קבוצתית. (ההדרכה אינה חלק מההשתלמות והיא תהיה על חשבון הלומד או השירות הפסיכולוגי בו הוא עובד).

שכר לימוד: 765 ₪ לשנה זו!

יש להדגיש כי הרישום והתשלום הנוכחי הם לשנה ב' בלבד, אך ההתחייבות היא ללמידה של שנתיים. תעודת סיום הקורס תינתן לאחר שנתיים למידה.

15. "האם הפלפלים רק צהובים? - הגוונים השונים של הקשת

האוטיסטית, היבטים באבחון וטיפול"

מנחה: דר' נורית פלזנטל ברגר- מומחית בפסיכולוגיה התפתחותית ומדריכה בפסיכולוגיה חינוכית, רכזת תחום תקשורת בשפ"ח ירושלים וקליניקה פרטית.

מטרת הקורס- התמצעות בתחום ה-ASD והגוונים השונים של הספקטרום מבחינה אבחונת וטיפולית.

תוכנית הקורס- לימוד והבנה של כלים וגישות התערבות שונות לאבחון וטיפול בילדים בספקטרום האוטיסטי. ילמדו מושגי בסיס בתחום תוך הבנה של התפתחות גישות אבחון והתערבות, אפשרויות של אינטגרציה ביניהן, בחירת מוקדי התערבות-פרטניים, דיאדיים וקבוצתיים. יושם דגש על הבנת המקום והנרטיבים של ההורים בתהליך.

מבחינה אבחונת תהיה חשיפה לכלי סינון ואבחון-ADOS, CHAT, CARS, ADI, ASSQ. מבחינה טיפולית- תהיה התייחסות לגישות מרכזיות בתחום ABA, DIR, TEACCH, הייחודיות של כל גישה ואפשרויות האינטגרציה ביניהן, תוך חשיבה על מקום הפסיכולוג במערכת החינוכית. יושם דגש על תהליכים של מנטליזציה וחשיבה חברתית והאופן בו ניתן להרחיבם אצל ילדים בספקטרום בגילאי הגן וביה"ס. הקורס ילווה בסרטים והרצאות אורחות של הורים ואנשי מקצוע מתחומים שונים.

הקורס מיועד- לפסיכולוגים מומחים ומתמחים שיש להם עניין בתחום ושעובדים במסגרות בהם לומדים ילדים עם קשיים על הספקטרום-מסגרות כוללניות שונות, גני שפה, כיתות תקשורת או שלוב פרטני.

הקף הקורס - 40 שעות בשלושה ימים מרוכזים בספטמבר בתאריכים: **6/9, 11/9, 13/9** ועוד יומיים בינואר **28/1, 31/1** בשעות 9:00-15:45, באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

דרישות הקורס - השתתפות מלאה בכל המפגשים, הגשת עבודה בסיום.

שכר לימוד - 765 ₪.

16. הפסיכולוג החינוכי ברשת

מנחה: שרון קייזר-הלר, שפ"ח ירושלים.

בקורס יוצגו היבטים שונים של עבודת הפסיכולוג החינוכי ברשת: איפה ומתי זה פוגש אותנו? מתי כדאי או צריך להתערב? איך לגייס את ההורים והצוותים החינוכיים למעורבות אמיתית בחיי הרשת של הילדים בצורה בה נוכל למנוע הגעה לנקודות רתיחה וגם מה קורה למטפלים ולאנשי חינוך במפגש עם הקליינטים ברשת?

בקורס יוצגו תיאוריות פסיכולוגיות מדיסציפלינות שונות ובאמצעות דוגמאות, הצגות מקרה וסרטונים יטמעו המושגים המוכרים לנו לתוך ההתנהלות היומיומית בעולם הווירטואלי החדש. במהלך הקורס תפתח קבוצת ווטסאפ למשתתפים לצורך התנסות משמעותית בתכנים שילמדו. ההשתתפות בקבוצה אינה חובה אך מומלצת.

חלק ראשון: היכרות עם העצמי הווירטואלי המתגבש

חלקו הראשון של הקורס יוקדש להיכרות בין המשתתפים דרך חקירה של זהותם המקצועית והאישית והיכרות עם הזהות שלהם ברשתות חברתיות. האם שני חלקי ה-self שלנו קוהרנטיים? כיצד מתגבש העצמי הווירטואלי ומהם הגורמים המשפיעים על התפתחותו? במה הוא שונה מהעצמי המוכר לנו ואיך הפער הזה משפיע על חיינו.

במפגשים נתבונן דרך סקירה של תיאוריות שונות בהיבטים התפתחותיים של החיים ברשת:

1. פרויד: המבנה הסטרוקטורלי ברשת
2. אריקסון: המורטוריום הווירטואלי הנצחי, האישיות הווירטואלית הפלואידית.
3. קוהוט: אידיאליזציה, תאומות ומירורינג ברשת.
4. ווינקוט: גמישות, יצירתיות ואוטנטיות ברשת.

חלק שני: עבודה מערכתית ועבודה בקבוצות ברשת

בחלק השני של הקורס נדון בהיבטים של עבודה מערכתית וקבוצתית ברשת. מה התפקיד שלנו כפסיכולוגים חינוכיים בתוך הזירה החברתית הסוערת? איך מצליחים לשמר ולשמור על המרחק הנכון עם הקליינטים שלנו מבלי לשלם את מחיר הניתוק והנתק?

1. ביון: תהליכים קבוצתיים ברשת. המשגה מחודשת של התיאוריה של ביון בראי העידן הווירטואלי.
2. מקנזי: תפקידים בקבוצה ברשת. האם התפקידים שבחוץ משתמרים? מה ההבדל בין התפקידים בקבוצות הוותיקות לבין התפקידים שלי בקבוצות ברשת?
3. מינצברג ברשת: הישרדות, יעילות, שליטה וצמיחה בהתנהלות המשותפת של ילדים והורים ברשתות חברתיות.

חלק שלישי: מערכת הערכים שלנו ברשת

בחלק השלישי של הקורס ניגע דרך תיאורית הערכים של שוורץ במה שקורה לערכים החשובים לנו כשאנחנו נכנסים לחיי הרשת. נעמיק בהבנה של תיאורית הערכים של שוורץ שמגדירה עשרה ערכים אוניברסליים ונתנסה במיפוי ובנייה של מערכת הערכים האישית שלנו. נבדוק מה קורה לערכים כשהילדים וההורים נכנסים לעולם של רשתות חברתיות, עולם בו הם חשופים לערכים מסוג אחר ונדרשים להתנהל בו לפי חוקיות וכללים המוכתבים על ידי אחרים ולא תמיד הולמים את מערכת הערכים המגובשת שלהם.

חלק רביעי: הסמכות ההורית ברשת

אחת הסוגיות הבערות המעסיקות הורים בימינו היא מידת האוטונומיה שצריך לאפשר לילדים בהתנהלות העצמאית שלהם ברשת לעומת רמות המעורבות והסמכות ההורית, שלפעמים נחוות ומתוארות על ידי ההורים עצמם כחדירה לפרטיות של ילדיהם. איך עוזרים להורים למצוא את האיזון המתאים לביסוס הסמכות ההורית ברשת? מתי חייבים להתערב? ואיך נמנעים מהגעה לנקודות רתיחה וסכנה ממשית?

בחלק זה של הקורס נתרגם את מרכיבי הסמכות השלמה של אריה טבעון למושגים המוכרים לנו מהחיים ברשתות חברתיות. נערוך מיפוי של הגורמים שיכולים לכונן הורים להתנהלות מיטיבה ברשת ונשתמש בסרטונים ומשחקי תפקידים להמחשה. בנוסף יינתן דגש רב לתהליכים בהדרכה הורית שיכולים לסייע איך לייצר הורות חיובית ברשת – הפחתת מנגנונים של ביקורת ושיפוטיות וביסוס סמכות בטוחה ויציבה גם ברשת.

חלק חמישי: מוג'ן ברשת – תכנית התערבות לפסיכולוגים במערכת החינוך

בחלק זה יוצגו כלים פרקטיים מתכנית מוג'ן ברשת להנחיה והתערבות של פסיכולוגים במערכות חינוכיות סביב השימוש ברשתות חברתיות. נקדיש מפגש אחד לכל עקרון ונדון יחד בהיבטים שונים של סמכות וקשר ברשת:

(1) מודעות: למידה של המרחבים הווירטואליים שבני הבית משוטטים בהם, הפחתה של השימוש בביטויים של התנגדות וביקורת, וקיום דיאלוג עם הילדים מתוך כוונה אמיתית ללמוד ולהכיר את מרחב המחיה המקביל.

(2) יסות רגשי: פיתוח מנגנונים של השהיית תגובה ואינהיביציות מול המקלדת במטרה ללמוד יחד תוך כדי הדגמה אישית, שלא חייבים לענות מיד לכל הודעה או סטטוס, ולא חייבים להגיב.

(3) גבולות ברורים: למרות האשליה של החופש ילדים צריכים לשמוע ולהבין שלא הכול מותר ופרוץ ברשת. יש מקום לעבודה משמעותית על גבולות המקלדת ולפיתוח של מנגנונים לבקרה עצמית וחשיבה על היצור האנושי שנמצא בצד השני.

(4) נוכחות הורית: מכניסים את השיח הווירטואלי הביתה ואת ההורים למרחב הווירטואלי. בדיוק כמו שאנו שואלים את הילדים מה עבר עליהם היום בגן או בבית הספר, כך מצופה שנתעניין ונהיה מעורבים בחיי הרשת של הילדים. לא מדובר בחדירה לפרטיות אלא במימוש חובתנו כהורים.

חלק אחרון: דיון והצגות מקרה של משתפי הקורס

בחלק זה יציגו חלק מהמשתתפים את עבודתם לאורך השנה עם קבוצות של תלמידים, צוותים והורים סביב התנהלות מיטיבה ברשת. המציגים יבחרו אספקט אחד מתוך הרפרטואר שנלמד בקורס (התפתחות העצמי במרחב הווירטואלי, עבודה מערכתית או קבוצתית ברשת, ערכים או סמכות הורים ברשת) בו יתמקד הדיון סביב ההתנסות בקבוצה.

סוף דבר: עבודה עם צוותים, הורים ותלמידים ברשת - מפגש מסכם

דרישות הקורס:

לאורך השנה מתחייבים המשתתפים בקורס להעביר סדנא להורים/צוותים חינוכיים או תלמידים על השימוש ברשתות חברתיות. עבודת הסיכום של הקורס תהיה הצגת הקבוצה בראי התיאוריות וההיבטים שנלמדו בקורס לאורך השנה תוך שימוש בדוגמאות מחיי הקבוצה.

הקורס מיועד לפסיכולוגים בכל רמות ההתמחות

הקף הקורס - 40 שעות בימי ג' בין השעות 16:00-14:15 החל מתאריך 24/10/2017

שכר לימוד - 765 ₪.

17. הדרכה על הדרכה – סוגיות בהדרכה

המנחה- מרים פישר – כספי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, שפ"ח ירושלים

מבנה הקורס

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים בדיקת ידע וניסיון בתחום	מפגש ראשון
3	מהו תפקיד המדריך תוך התייחסות לריבוי הכובעים- פיקוח אל מול "סופרוויזן" פיקוח אל מול הכלה, שמירה והצמחה בין הדרכה לטיפול חוזה הדרכה ותהליך קביעת המטרות	מהי הדרכה מודלים תיאורטיים ומעשיים מרכזיים בהדרכה
3	התאמת ההדרכה למקום ההתפתחותי של המודרך ולצרכיו בשלב בו הוא נמצא הדרכה דיפרנציאלית לסוגי ההתערבויות המגוונות של הפסיכולוג החינוכי הדרכה פרטנית לעומת הדרכה קבוצתית	הבחנה בין סוגי הדרכה סוגיות ייחודיות בהדרכה בכלל ובהדרכה בפסיכולוגיה חינוכית בפרט
2	הגלוי והנסתר בקשר ההדרכתי תהליכי העברה והעברה-נגדית במרחב ההדרכה הבדלים תרבותיים, גילאיים ומגדריים בין מדריך-מודרך. מצבי תקיעויות ומצבי קונפליקט ביחסי הדרכה	יחסי מדריך-מודרך
2	השתתפות פעילה של הלומדים תוך הצגת מקרים בהם הם מתנסים ובחיבור להמשגות תיאורטיות	הצגות מקרה
2	הדרכה על מתן משוב – איך, למי ומתי	מתן משוב
1	אחריות המדריך לתוצרים של המודרך ולעבודה השוטפת	אחריות ומחויבות המדריך לתהליכי ההדרכה
4	יחסים בין מדריך ומנהל שפ"ח מדריך שהוא גם מנהל של המודרך המדריך והלקוח של המודרך מדריך מול הנחיות (אגף מטה פסיכולוגיה, מדיניות השפ"ח והנחיות הרשות) תיאום בין מדריכים שונים של אותו מודרך	דילמות עקרוניות ואתיות מלוות בהצגות מקרה מתאימות
1	משוב של מדריך למודרך	משוב על ההדרכה
1		סיכום הקורס

הקורס מיועד: לפסיכולוגים חינוכיים המתמחים בהדרכה ולמדריכים מתחילים

דרישות הקורס: השתתפות בכל המפגשים, קריאת חומר ביבליוגרפיה, הצגת מקרים וכתבת

עבודה

מועד: הקורס יתקיים בחמישה ימים מרוכזים בתאריכים 11/2, 28/1, 18/12, 16/10, 13/9

בין השעות 9:00-15:45 באוניברסיטה העברית בהר הצופים בבי"ס לחינוך.

שכר לימוד: 1065 ש"ח

18. דיאגנוסטיקה מבט אל העולם הרגשי והקשבי למומחים ומדריכים

המנחים: ד"ר אטי ברנט - פסיכולוגית קלינית בכירה ומדריכה, מרצה בכירה במחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר-אילן.
בשנים 2008-2010 הייתה סגנית ראשת המחלקה לפסיכולוגיה ולפני כן הייתה ראשת המגמה הקלינית של המבוגר (במשך 3 שנים).

אבי שרוף - פסיכולוג קליני מדריך, מרצה בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת ת"א, בתוכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת חיפה, בתוכנית לטיפול פסיכולוגי ממוקד באוניברסיטת בר אילן ובבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל אביב. חבר ועד האגודה לפסיכותרפיה פסיכואנליטית, לשעבר פסיכולוג קליני ראשי של ביה"ח נס ציונה/

צביקה יערי - פסיכולוגי חינוכי בכיר, מנהל השירות הפסיכולוגי החינוכי של מועצה אזורית חבל מודיעין, סגן הפסיכולוגית המחוזית של מחוז מרכז, יו"ר הועדה הארצי לליקויי למידה והפרעות קשב באגף פסיכולוגיה שפ". מרצה במדרשה הארצית לפסיכולוגיה חינוכית.

תכנית הקורס:

תאריך	מנחה	נושא
14.9.17	אבי שרוף	אספקטים רגשיים בבטרייה האבחונית הפסיכולוגית. ההשתלמות תעסוק בסקירה של המבחנים המקובלים המועברים: בנדר, ציורים, TAT/CAT, תוך דגש על האספקטים הרגשיים הניתנים להיסק מתוך הניתוח. ההשתלמות תכלול חומר תיאורטי וניתוח מבחנים שיובאו על ידי המשתתפים.
17.9.17	צביקה יערי	היסטוריה של הקשב, הגדרת הפרעת קשב על פי DSM 5, סימפטומים של קשב, כיצד מאבחנים קשב (שאלוני קונרס ובריף), הילד עם הפרעת קשב בבית ובבית הספר – היבטים רגשיים והתנהגותיים.
28.9.17	אבי שרוף	היבטים רגשיים של האבחון הפסיכולוגי מתוך המבחנים המקובלים: בנדר, ציורים TAT, CAT
1.10.17	ד"ר אטי ברנט	1. "מרחב עצים- ניתן לראות את היער" - אינטגרציית אבחון ותרומתה לטיפול 2. האבחון הפסיכולוגי כמפרש את הילד מול מערכת החינוך. 3. אבל ואובדן אצל ילדים-היבטים באבחון. 4. הצגת מקרה מסכמת
16.10.17	צביקה יערי	

תאריכים: 5 ימים מרוכזים ב - 16/10, 1/10, 28/9, 17/9, 14/9

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מומחים ומדריכים

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות.

שכר לימוד: 765 ₪.

19. לחשוב את ביה"ס מחדש – ולהבין אותו אחרת

מנחות הקורס: ענת קדר ויעל שטיינברג - פסיכולוגיות חינוכיות מומחיות ומדריכות, מהצוות המערכתי בירושלים ואורחים נוספים - חברי הצוות בעבר ובהווה.

מטרות הקורס:

לחדד ולהרחיב הבנת מערכות חינוכיות עמן אנו עובדים, הכרת מושגים וגישות מתחומי הייעוץ הארגוני שיעזרו לנו לזהות ולהגדיר תהליכים ומבנים ארגוניים גלויים וסמויים - מזוויות הסתכלות שונות מאלו בהן אנו רגילים להסתכל במערכות. לתת בידי המדריכים ידע מגובש יותר בנושא המערכתי, בהתאם לדרישות ההתמחות העכשוויות

נושאים:

הקורס יעסוק בהעמקה ומיפוי של מערכות חינוך (תהליכים, מבנים, ערכים, מטרות ומשימות) עמן אנו עובדים בהתאם לגישות תאורטיות מתחומי הייעוץ הארגוני הפסיכואנליטי, תורת המערכות הפתוחות, גישות היסטוריות ונרטיביות.

נעסוק בסוגיות הקשורות לחיי מנהלים בתוך בתי הספר והסביבות המקיפות אותם,

נעסוק בתהליכים הקבוצתיים השונים הרוחשים בתוך בתי הספר.

נעסוק בנושאים הנוגעים למחזור החיים של בתי הספר.

נתייחס גם לשאלה של – מה מקום ומה תפקיד הפסיכולוג החינוכי ביחס לביה"ס כארגון.

הלמידה תתארגן סביב חשיבה סדנאית ותרגול של משתתפי הקורס על הנושאים השונים, כפי שנתקלים בהם בעבודתם במסגרות, והקניית הרקע התאורטי הרלבנטי ביחס לכל נושא.

דגש מיוחד יושם על בחינת בית הספר המשתנה/המקובע והערכים הגלויים והסמויים המובילים אותו או החסרים בחשיבה שלו את עצמו.

הקורס מיועד: למומחים ומדריכים

היקף הלימודים: 40 שעות אקדמיות

הקורס יתקיים: באוניברסיטה העברית בהר הצופים, בבי"ס לחינוך, בחמישה ימים מרוכזים

בתאריכים: 6/9, 19/9, 24/9, 27/9, 19/10, בין השעות 9:00-15:45.

שכר לימוד: 765 ש"ח